

МРИНА ТА СЕРГІЙ
ДЯЧЕНКИ

КЛЮЧ ВІД

КОРОТКІВ СТВАН

CF FOLIO

Марина и Сергей Дяченко Ключ від Королівства

Серія «Ключ від королівства», книга 1

предоставлено правообладателями

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=7890822

Марина та Сергій Дяченки «Ключ від Королівства». Роман. Серія «Світи Марини та Сергія Дяченків». Літературно-художнє видання:

Фоліо; Харків; 2017

ISBN 978-966-03-7829-2

Аннотація

«Ключ від Королівства» – перший роман трилогії про пригоди школярки-семикласниці Ліни Лапіної (до трилогії також входять романи «Королівська обіцянка» і «Зло не має влади»). Ця трилогія вийшла в новій серії видавництва «Фоліо» «Світи Марини та Сергія Дяченків», у якій будуть опубліковані майже всі твори (понад 20 томів) письменників, перекладені українською та чудово ілюстровані. Також у цій серії 2017 року вийшов друком роман «Страта». Ліна поверталася зі школи додому – втомлена, з важезним рюкзаком за плечима. Незвичайний випадок у тролейбусі привернув до неї увагу дивного чоловіка. Його звали Оберон і, як потім з'ясувалося, він був королем мандрівного Королівства. Ліну, що не одразу погодилася стати бойовим магом, чекають розчарування і перемоги, страх і радість, дружба і зрада...

Содержание

Розділ перший	4
Розділ другий	17
Розділ третій	25
Розділ четвертий	41
Розділ п'ятий	51
Розділ шостий	64
Розділ сьомий	78
Розділ восьмий	89
Конец ознакомительного фрагмента.	93

Марина та Сергій Дяченки

Ключ від Королівства

Розділ перший

Оберон

Усе почалося в листопаді, темного дощового вечора. Точніше, це був не зовсім вечір – тільки п'ята година. Улітку о такій порі ще загоряти можна. А тут – темрява, холод, з неба сіється чи то мряка, чи снігова крупа.

У мене за плечима – важезний шкільний рюкзак, бо сьогодні було сім уроків, а ще до того ж я взяла й у бібліотеці дві книжки. Важив клятий рюкзак кілограмів десять, як у туриста. Не розігнешся.

От я й вирішила підїхати додому тролейбусом.

Чекати довелося довго. Сновигали переповнені маршрутки – люди в них стояли, скоцюрбившись у проході. На зупинці зібрався натовп, я вже шкодувала, що відразу не подалася пішки. І тут підійшов тролейбус – напханий, як бочка з оселедцями.

У тролейбусі голосно ляялися.

Я так і не дізналася, через що веремія зчинилася. Там їхала циганка із циганчатами – може, вони образили цю тітку,

чи тітка сама до них причепилася... Та коли двері відчинилися, циганчата посипалися, як із мішка. А тітка вискочила на тротуар і залементувала на всю горлянку:

– Ану геть, щенята! Щоб вони вам здохли! Щоб ви всі повиздыхали!

У мене аж мурашки забігали по шкірі, Господи, чого так кричати? От і біологічка наша теж... Коли почне горланити, мені хочеться втекти кудись і сховатися або щезнути з цього світу. Ненавиджу біологію...

А ця тітка репетувала у стократ гірше, ніж біологічка. І мені захотілося не сховатися, а... Отак підійти і струсонутися їй за комір чи що... Так я ж до коміра не дотягнуся, вона он яка дебела, а я – від горшка два вершка...

Натовп від лайливої тітки сипонув увсібіч. А я... підскочила і...

Дати їй прочуханки? Ні, вона ж тільки ще більше розлютиться. Я просто глянула їй у вічі і сказала:

– Тітко, не треба так сердитися... Не можна...

І рукою провела, наче запітніле скло витерла.

І раптом тіло моє від потилиці до п'ят взялося сиротами, а в голові щось перемкнулося. Сама не знаю, як воно вийшло, але... Тітка враз змовкла, очі, ще мить тому затьмарені ненавистю, кліпнули. Вона наче прокинулася. Як ото з неї зірвали чорну полуду, і вона побачила ліхтарі, людей, мене...

Я швиденько розвернулася і, насунувши на голову каптур, щоб нікого не бачити, побігла вулицею додому. Чи й не діло

– дві зупинки...

Серце в мене калатало, як навіжене: я завжди, коли встряю в якийсь скандал, потім шкодую. Ну навіщо мені ця тітка? Зрештою, вона ж не на мене кричала...

З неба, як і досі, мжичило, і я поступово стала заспокоюватися. Вогні від ліхтарів відбивалися на мокрому асфальті, такі собі дві світлі низки: одна вгорі, друга – під ногами. І я зовсім було заспокоїлася, аж раптом зауважила: хтось іде за мною слідом...

Спершу відчула – щось не те. Раз озирнулася, вдруге – не відстає, іде.

Тоді я перетнула вулицю й зайшла у найближчу крамницю. Тинялася уздовж прилавків, розглядала, що скільки коштує, уже й продавці почали позирати. Минуло скількись часу. Я вийшла...

Ні, ви бачили таке? Он він стовбичить біля кіоска навпроти, буцімто мінералку вибирає...

Мені зробилось лячно. А потім я глибоко вдихнула і подумала: чого боятися? Ще не пізно, на вулиці людей повно, он міліцейська машина проїхала. Що мені до цього чолов'яги? Але мимохідь зиркнула.

На вигляд – років сорока. Хоча плечистий і високий, але на «качка» не схожий. Борідка акуратна така, коротко підстрижена. Куртка-пуховик. Начебто пристойна людина. І чого він до мене прилип?

А тут ще плечі від рюкзака ниють – вже несила терпіти. І

живіт аж судомить. За весь день тільки й зжувала, що бутерброд із сиром та «чупа-чупс» у буфеті.

Черевики вогкі – ноги змерзли. Треба додому швидше, бо о шостій мати прийде і, якщо мене не буде, дасть прочуханки.

А з іншого боку – ліхтар у нашому дворі вже третій день зіпсований. У під'їзді може й не трапитись нічого. А ще ж і ліфт. А раптом цей дядько за мною в ліфт заскочить?

Може, зачекати матір біля гастронома на розі?

І тут я розізлилася. З якого це дива я – втомлена, змучена, голодна (а мені ще й уроків стільки вчити) маю отут стирчати під дощем через якогось чмиря?

Я розвернулася і... пішла йому назустріч. Думала, він пройде мимо – еге, витріщився просто на мене!

– Чого вам, дядьку? – кажу грубо так. (А як із ним іще розмовляти?)

Думала, він здивується: мовляв, що таке, я їду собі в своїх справах...

Та він навіть прикидатися не став:

– Треба поговорити.

Я від такого нахабства трішки злякалася. І раптом він як ухопить мене за лікоть, як смиконе кудись – я ледве на ногах устояла! (А може, й гепнулася б, якби він мене не втримав.)

У цю мить повз нас на повній швидкості прогуркотів тролейбус, у калюжу колесами – гуп! І те місце, де я щойно стояла, обдало брудною водою, ніби з поливальної машини.

Незнайомиць мене відпустив.

– Ходімо, – каже.

Я поправила рюкзак – здається, неначе кілограмів сто важить. Ну, що тут вдієш?

Я попленталася поруч. Точніше, я пішла собі додому, а він зі мною – нога в ногу. Не відстає. Але мовчки.

Я не витримала:

– Ну, кажіть уже!

– Що?

– Починайте!

– Та я й не знаю, з чого почати...

Якось дуже щиро у нього це вихопилось. Коли наша керівничка каже: «Я навіть не знаю, що тобі сказати...» – це такий собі прийомчик, одне слово, – брехня. Чудово вона знає! Ось ти, сяка-така, шкільну форму не одягла, на фізкультуру спізнилася, біологічці знову нагрубіятила...

А цей дядько і справді начебто не знав, що сказати. Так чого тоді було ув'язуватися?

– І навіщо ви за мною... йдете?

– Бо дуже важливо, щоб ти мені *повірила*.

– Чому б то я вам маю вірити? Я вас уперше бачу!

І зиркнула на нього – знизу вгору. Він, звичайно, не схожий на тих мерзотників, якими нас у школі лякають. Хоча лиходій має таки виглядати приємно – щоб не викликати підозр. А ще – зачаровувати жертву...

– Ну, – заговорив він знову, – почну з того, що мене звати

Оберон... Але ти мені, звичайно, не повіриш.

– Оберон. Аргон, неон, криптон, ксенон... – несамохіть зірвалось у мене з язика. У нашому кабінеті хімії таблиця Менделєєва висить, – здоровенна, на всю стіну. Знічев'я я її напам'ять вивчила. З тих назв класні імена виходять... При- міром, командир космічного корабля – Барій Рубідійович... Прикольно, правда ж?

– Скажи, будь ласка... а що ти отам зробила? На зупинці? У мене знову мурашки по спині забігали.

– Де? На якій зупинці?

– З жінкою, яка кричала.

– Нічого не зробила... Просто сказала їй, що так не мож- на... І пішла. А ви бачили, чи що?

– Я бачив... Ти *не просто їй сказала*. Інакше б вона ще сильніше розлютилася. Ти дещо зробила. Свідомо чи випад- ково?

– Та я... Нічого я не зробила! Я її й пальцем не зачепила! Якщо ви бачили, то повинні...

– Заспокойся. Ти її не руками зачепила.

– А чим же?

І тут я чомусь по-дурному гигикнула. Мені зовсім не було смішно, – у мене просто зуб на зуб не потрапляв. Треба було просто показати цьому нахабі, що я його зовсім не боюся, а всі його вигадки – нісенітниця!

– Мабуть, ти мене злякалася?

Це він якось дуже щиро запитав. І похитав головою. Ав-

жеж – у темряві плентається за дівчиськом здоровезний чоловігя – бородатий, підстаркуватий. Назвався Обероном. Ставить безглузді запитання. І ще й дивується, що мені якось не по собі.

– Не бійся, – сказав він. – Я ж не для того, щоб тебе сварити. Навпаки, я давно шукаю когось, схожого на тебе. Який уміє те, що ти зробила сьогодні на зупинці.

– Але ж... я нічого! Я не вмю! Це випадково, розумієте? Мені просто... Ну, погано, коли хтось кричить чи лається. І я хотіла, щоб вона замовкла...

Я затнулася. Виходило, ніби я виправдовуюся. (А з якого це дива?)

Ми пленталися все повільніше і, нарешті, зупинилися перед вітриною гастронома. Ліворуч – наш двір, другий під'їзд, восьмий поверх; тільки я нізащо не пішла б туди з отим дивним дядьком! Нема дурних...

– Ти б хотіла потрапити в Королівство?

– Куди? До Англії чи що?

– Чому до Англії?

– Бо Велика Британія – Сполучене Королівство.

– Ні. Не до Англії. У справжнє Королівство.

– Ні, дякую. Обійдуся.

– Гаразд, – він не образився. – Я дам тобі *одну* річ. Коли наважишся – просто кинеш її на землю. Я чекатиму.

І вклав мені в долоню теплу кульку.

– Ну, бувай...

Він ішов вулицею усе далі й далі, а я дивилася йому вслід. Треба ж було переконатися, що він справді пішов. Озирнулася – чи не стежить хтось іще? Пірнула у двір. Залетіла сходами в парадне. Водномить проскочила в ліфт.

І вже там розтулила долоню.

* * *

Наступного дня у мене вже зрання був якийсь особливий настрій. Хоч і не виспалася, хоч і гармидер влаштували дітлахи за столом – Петрик кидався хлібом у Дмитрика, а той бив ложкою брата по голові. Я вліпила запотилічники обом, щоб не галасували. Прийшла мама і дала стусана й мені – бо я, бачте, доросла й мушу підтримувати порядок, а не навпаки. Я схопила з тарілки бутерброд, і так – з бутербродом в одній руці і рюкзаком у другій – вискочила на сходи. Поставила рюкзак на підвіконня, всунула руку в кишеню куртки...

Кулька була скляна і трішечки немов світилася. Усередині кульки щось колихалося, мов холодець, і в цьому «холодці» плавав ключик – схоже, з міді, із зеленими плямочками на борідці (він завмирав, коли я відводила погляд). А коли я знову нишком на нього дивилася – він починав поволі обертатися й мерехтів, як далека зірочка...

Ключ – від Королівства? Гм...

Я ніби роздвоїлася: одна половина чудово розуміла, що ця кулька – звичайний собі сувенір, а вчорашній дядечко –

просто якийсь сумирний дивак.

Однак із самісінького ранку у мене був *особливий* настрій. Бо друга половина вже щосили рвалася в оте Королівство. Де воно? Шпичасті скелі, замок на горі й ліс навколо... Бо неможливо терпіти цю осінню мряку, отой дощ і вічну темряву. Хоча б просто мріяти про щось гарне...

Отак я й мріяла три уроки поспіль. На перерві між третім і четвертим пішла в їдальню – і натрапила там на трьох задавак із десятого «Б», пихаті такі, довготелесі...

– А це хто? – голосно запитала Зайцева у Лозової. – Чому ця дрібнота вештається під ногами на перерві *для дорослих*? Для шмаркатих – між другим і третім уроком перерва. Чула?

Лозова заіржала. Хворостенко захихикала. (Ця Хворостенко живе в нашому під'їзді і, коли зустрічає мене в ліфті, дивиться кудись – ніби не помічає. А Зайцева – просто проходу не дає, все шукає, до чого присікатися.)

– Слухай, мала, ти з якого класу? З першого «А»?

Зайцева чудово знає, з якого. Її просто дуже веселить мій маленький зріст. От вона й потішається завжди...

А я майже щодня відмічаю свій зріст на одвірку. Бо насправді вже підросла! Просто мої однокласники теж ростуть, і у них виходить швидше...

– Слушайте, дівчата, а може, це – ліліпутка?

Водномить моя рука (а в ній була склянка з яблучним соком) р-раз, як хлопоне – і Зайцева – як мокра курка з голови до ніг! Ось тобі!

– Ах ти ж стерво мале...

Я не встигла відскочити. Зайцева садонула мене кулаком у пику так, що з очей іскри посипалися. А Лозова як ухопить мене за волосся (добре, що воно в мене коротке, не втримаєш...).

Я пожбурила в люту Зайцеву склянкою. Склянка відлетіла від неї і розбилася на друзки – тільки бризнуло врізнобіч.

Хворостенко заверещала.

Хтось налетів і вхопив мене ззаду. Я не оглядаючись хвицонула ногою щосили.

Уявляєте, а то була біологічка...

* * *

– Якщо тебе образили словом, то й відповідай так само! Що за дикість – хлюпати зі склянки в обличчя?! Що за хамство – битися? Поглянь на себе! Ти ж дівча, а поводишся, як злісний хуліган!

Завучка клекотіла наді мною, як вулкан – груди ходором ходять над столом, а більша огрядна частина – на стільці під столом. Авжеж, їй можна казати, що я – дівча недоросле... А якщо я їй скажу, що вона – товста корова?...

Ото буде...

Чи гірше вже не буде? І можна просто казати, що думаєш?

Ох, як вона мене зараз ненавиділа!.. Не за яблучний сік і розбиту склянку, і навіть не за синець на нозі біологічки.

Вона готова мене роздерти за всі прикрощі в її житті. Як ота вчорашня тітка кляла циганчат... (не за те, що вони брудні жебраки, а через те, що в неї був важкий сірий день – один із багатьох, і так – до самої смерті...).

Утупившись у подряпаний лінолеум, я знову пригадала все, що сталося на зупинці. Як я тоді неначе відсунула чорну пелену, і тітка замовкла, закліпала очима, обличчя її з розлюченого раптом стало нормальним, навіть зичливим...

Може, і з завучкою так спробувати?

Я підвела голову.

Ні, навряд. Я знову похнюпилася – у підлогу дивитися безпечніше.

– Ти знаєш, що з чотирнадцяти років діти уже несуть кримінальну відповідальність?

– А мені тільки тринадцятий виповнився. От для Зайцевої кримінальна відповідальність *вже* настала – то й що?

– Негайно додому! За матір'ю – негайно!..

– Вона на роботі...

– Значить, іди на роботу... Або я сама до неї піду!

* * *

Було ще видно. Навіть уроки не закінчилися.

А оті троє – Зайцева, Лозова й Хворостенко – спокійнісінько сидять собі зараз на якійсь географії та переморгуються зі своїми хлопчиками. Теж мені – героїні...

Мій рюкзак залишився в учительській. Ну й нехай – не треба тягати на спині, остогидло...

Я сіла на лавці біля шкільних воріт. Іти до матері на роботу? Це повне божевілля. По-перше, у своїй конторі вона завжди зайнята, їй навіть дзвонити можна тільки в крайньому випадку. А по-друге...

Я навіть не обмізковувала цю думку до кінця. Просто машинально витягла з кишені куртки скляну кульку.

Тепер вона не здавалася чарівною. І весь особливий настрій, який був у мене зранку, кудись щез. Гм, ключ від Королівства... Ось вам ключ від Королівства!

Ідіть ви всі до дідька зі своїми казочками!

Я розмахнулася і пожбурила кульку кудись в кущі.

Може, треба було піти вчора кудись з цим дядьком? Хай би він був і маніяк, заманив мене у ліс... і вбив! І тоді завучка, замість того, щоб шпетити мене, трагічним голосом повідомила б усім про мою смерть. І цілісінький місяць у школі тільки й розмов було б, що про мене (якою я була, по суті, непоганою дівчинкою...).

Я струснула головою. Що за дурня? Найбезглуздіші дитячі химерії: ось я помру, і вони всі каятимуться... Дитсадок, їй-богу. Чому б то я мала померти? Через оту дурну Зайцеву?

Мені стало шкода кульки. Усе-таки вона прикольна. Її можна було б подарувати Петрикові чи Дмитрику. Правда, вони через неї поб'ються... Ну, гаразд, тоді можна оголосити

змагання: хто краще поводитиметься – той отримає кульку – погратися...

Ось так розмірковуючи, я підвелася з лавки, підійшла до голих кущів і, нахилившись, почала шукати на землі кульку.

Кульки не було. Невже я спересердя кудись далеко її закинула? Однак кущі не дуже й густі, тому я навпочіпки залізла досередини.

Я обмацала все праворуч і ліворуч: на вогкій землі лежав фантик від цукерки і розмоклий недопалок. Хай йому грець, куди ж я її закинула?

І я полізла ще трохи вперед. Далі – газон, де влітку густа трава. Може, кулька на газоні?

Я дерлась, як ведмідь, крізь гілляччя. Газону... не було! Я озирнулася – доріжка теж кудись щезла. Куди не глянь – гущавина...

Я випросталася. Оце зараз мене побачать з вікна вчительської, і тоді до всіх моїх провин додасться ще одна...

Я роззирнулася навколо – і тихо зойкнула. Що це?

Розділ другий

Аудієнція

– Ось, ваша милосте, хлопчисько якийсь проліз у королівський сад. Моя провина, недоглядів. Хоча, щоб я осліп, як воно пролізло? Огорожа скрізь ніби ціла...

«Ваша милість» – себто високий старигань, одягнений у чорне. Огледівши його, я подумала, що наша завучка супроти нього – сумирна жінка і взагалі нічогенька...

Той, хто мене впіймав, цупко тримав мої руки за спиною. (Лишенько, так зі мною у житті ніхто не поводився, навіть Зайцева...)

– Пусти!

– Ти ба, ще й сіпається! То його тут залишити, ваша милосте? Чи просто відшмагати на стайні та й відпустити?

Я засмикалася сильніше, проте чоловік так крутонув мені лікті, що довелося змиритися.

– Стривай, я з ним побалакаю, – сказав його «милість» скрипливим, як іржаві завіси, голосом. – Хлопчисько, видно, непростий... Ану, кажи, поганцю, що тобі треба було в королівським саду?

– Мене запросили... – (Про те, що я дівчинка, лячно було й подумати.) – Мені... дали ключ...

– Що? Ключ від мого саду?

– Ключ... від Королівства...

– Он як? – гачкуватий ніс його «милості» описав у повітрі химерну лінію. – Хто?

(Неон? Криптон? Ксенон? Як же його в греця звати?!)

– Оберон... – зраділа я, згадавши нарешті його ім'я.

Цупкі руки, що тримали мене, трохи ослабли. (Мабуть, Оберона тут знали.)

– Брешеш! – заперечив гачконосий. – Стороже, чи багато яблук він устиг натрусити?

– Непотрібні мені ваші яблука! Я до них не торка... вся. Я з іншого світу – у мене здібності! Оберон мене запросив!

– Схиблений... – знизав плечима сторож і нарешті відпустив пальці. Гачконосий мовчав, утупивши в мене жовті круглі очі.

Я глянула на свої руки. Он які червоні сліди від пальців клятого сторожа – мабуть, будуть синці... Та це ще дрібниці порівняно з батогом, який на мене чекає...

– Я правду кажу... – голос захрип – я стримувалась, щоб не заревти.

Навколо було темно й лунко. Горіли факели, прикріплені на стінах. Висока стеля закіптюжена до чорноти. А де ж поділася наша вчительська? Де полиці з класними журналами, де «наочні матеріали» на стінах?

Якого біса мені потрібно в цьому дурному «Королівстві»?!

– Я кажу пра... хочете, запитайте в Оберона...

– Он як? – скривився гачконосий після довгої неприємної паузи. – Як запитати про тебе, шмаркачу?

– Скажіть, Ліна Лапіна...

«Милість», схоже, поперхнувся. І я теж. Я згадала, що там, на листопадовій дощовій вулиці, Оберон не запитав, як мене звуть! А навіть якби й запитав – то я б не сказала. Незнайомцям свого імені я не видаю.

– Точно схиблений, ваша милосте, – вступився за мене сторож. – Видно ж – не при своєму умі. Давайте я його багатом – для порядку. І нехай собі іде...

– Відведи до каземату, – байдуже сказав його «милість». – Справа, видно, непроста...

* * *

Загалом я тварин люблю. Але ж мишей і щурів... Ох, скільки їх тут було – дуже багато... І поводитися вони украй нахабно...

Я з ногами залізла на дерев'яну лавку, вона хиталася і скрипіла піді мною так, ніби от-от розсиплеться. У казематі не було факела, крізь маленьке віконце ледве проникало світло. Шури снували вздовж стін, і здавалося, підлога ворухиться. А в дальньому темному кутку виднілась купа якогось ганчір'я, від неї тягнувся ланцюг (як ото шнур від телевізора, тільки не до розетки, ясна річ) а до великого кільця в стіні. Ця купа була зовсім нерухома. І вже через півгодини

напруженого вглядання навпочіпки та на колінах мені стало абсолютно зрозуміло – це зотлілий труп якогось в'язня!

Нічогенькі діла творяться у цьому Королівстві...

«Хочу додому!» – подумки благала я Господа. Нехай хоч і у кабінет директора – «на килим»! Хоч до сварки з мамою... Хай галасують Петрик із Дмитриком, хай вітчим буцімто вмовляє маму бути зі мною лагідною, а насправді ще більше її налаштовує. Навіть якщо мене запахують до інтернату для малолітніх злочинців – нехай! Гірше, ніж у цьому підземеллі, мабуть, не буде...

Я пошепки вже обіцяла привселюдно вибачитися перед Зайцевою... І раптом заскрипіли двері. Від цього скрипу в мене аж у животі похололо й нестерпно захотілося в туалет.

На брудну підлогу впала смуга світла. Щури ліниво розлізлися по норах – так собі, для годиться. Деякі навіть повністю не сховалися: було видно, як із щілин визирають гострі вусаті морди.

– Виходь, – сказав хтось іззовні.

Окрім одягненого в чорне («його милості»), біля входу в темницю стояли двоє стражників у коротких малинових штанях, а поверх них – смугасті каптани (чи камзоли). У них були такі злющі обличчя, що я жодної миті не сумнівалася: мене ведуть або на страту, або в камеру тортур.

– Можна... у туалет?

– Що?

– Ваша милосте... – з відчаю проскиглила я, – можна мені

в туалет?

Я не сподівалася на відповідь, однак процесія («милість» – попереду, я – між двома стражниками позаду) уповільнила ходу.

– Відведи, – сказав старий вусатому стражникові (другий був безвусий, натомість мав борідку клинцем).

Той узяв мене за плече (правда, не боляче, а так, для порядку) і повів лабіринтом коридорів.

Я потихеньку озиралася. Тікати нікуди – запросто заблукаєш. Деякі коридори були більше схожі на щілини, і стражникові доводилося пролазити туди боком. (Між іншим, мій невисокий зріст і дрібна вага могли б стати тут у нагоді.) На відкритому місці кіт завжди наздожене мишу. А в лабіринті вузькому – дулю вам!

Щоправда, стражник напевно знає цей лабіринт як свої п'ять пальців. На відміну від мене...

– Прийшли. Дивись під ноги.

Він підштовхнув мене до низеньких дверей і присвітив факелом.

Навіть мені довелося пригнутися (а такі, як він, мушили мало не рачки сюди залазити).

Десь шуміла вода. Глухо. Ледве чутно. Далеко внизу. Я зачекала, поки очі звикнуть до напівтемряви...

І це називається туалетом?!

Досить просторий закапелок, а в центрі – діра. Я обережно, дуже обережно підійшла, заглянула...

Унизу струменіла річка. Справжня річка – повновода, як Дніпро. А я була над нею – на висоті, мабуть, стоповерхового будинку! Унизу прямовисні стіни – кудись у прірву...

Мені відразу розхотілося користуватися цим «туалетом». Мені взагалі нічого не хотілось, окрім одного – заплакати...

– Гей! Ти довго там?

Я вибралася через низенькі дверцята, замружилася від яскравого факела. Ну, що ж. Ведіть мене, куди хочете. Нехай.

* * *

Зал, куди мене заштовхали, був завбільшки, як стадіон, а заввишки, мабуть, як десятиповерховий будинок (якщо в ньому прибрати перегородки між поверхами). І в цьому залі (слава Богу) були вікна, у які заглядало сонце. Нормальне, навіть веселеньке якесь – не осіннє й не зимове. Схоже, літо чи пізня весна...

Посеред залу стояв трон, що спинкою майже діставав до стелі. Той стражник, який водив мене в туалет, рішуче нахилив мою голову до підлоги.

– Дякую за службу, – пролунав голос невідь-звідки. – Тепер залиште нас.

По кам'яній підлозі зацокали залізні каблукі. Неголосно грюкнули двері. І стало тихо. А я все дивилася на свої черевики, не наважуючись підвести голову.

Хтось підійшов до мене, зупинився поряд:

– Ліно?

Я спочатку впізнала голос і тільки потім наважилася глянути.

(Ну, чому, чому одразу не сказати, що *він* – *король*?!)

Навіть якщо не брати до уваги золоту корону на голові, мантию з горностаєю і всього іншого, у що він був одягнений, у нього було таке королівське обличчя...

– Здрастуйте, – сказала я крізь сльози.

– Ти, мабуть, сюди випадково втрапила, – сказав Оберон. – Інакше я б тебе зустрів.

Він не звертав уваги на мої сльози, наче й не помічав їх. І від цього мені легше було заспокоїтися.

– Я взагалі нікуди не збиралася. Я викинула кульку в кущі... А потім полізла шукати.

– Ну, зрозуміло, – він поклав руку мені на плече. – Вибач, що так вийшло. У нас тепер є дві можливості – або я тебе одразу ж відправлю додому...

– Додому! Так!

– ...Або все одно відправлю, тільки спершу ми з тобою посидимо, побалакаємо, я тобі дещо розповім...

– Ні! Нічого не треба! Тільки додому!

Схоже, він засмутився.

– Не поспішай. Я розумію – ти втомилася, голодна... Але ж тут є смачна їжа, тепла вода, якщо хочеш помити руки...

– Я хочу додому, і квит...

– Не бійся. Ти у цілковитій безпеці. Я обіцяв тебе повер-

нути – і поверну. Один крок – і ти будеш удома. Однак усе-таки подумай...

Не слухаючи його, я зробила отой крок.

Це був найприкметніший крок у моєму житті.

* * *

Я знов сиділа на лаві біля шкільних воріт, і всі мої проблеми нікуди не поділися. Рюкзак із книжками й зошитами – в учительській, мама – на роботі, синець – під оком, і величезний скандал – не за горами.

Розділ третій

Королівство вирушає в дорогу

Ви можете похвалитися, що у вас є знайомий король? Себто справжнісінький – у золотій короні? Ще й у мантиї? З акуратно підстриженою бородою?

А у мене був. Знайомий король. Був, однак я сама, дурна, відмовилася від цього знайомства...

Чи треба згадувати, як гірко я жалкувала...

Чому спочатку хоча б не вислухати його? Адже він хотів щось мені запропонувати. Може, йому потрібна була принцеса? Чи, наприклад, бойовий маг? Раптом саме це він і мав на увазі – що мене можна навчити магії?

«Дуже важливо, щоб ти мені повірила...» Так він казав при першій зустрічі. Я пам'ятала ту розмову до найдрібніших деталей, до останнього слова. І все намагалася зрозуміти: чого я так по-дурному відмовилася?

З мамою ми не розмовляємо майже місяць. Вона хотіла, щоб я перша прийшла миритися, щоб вибачилася. А за що? (Звичайно, в темниці, де щури і чийсь скелет у кутку, захочеш миритися навіть із Зайцевою.) А так... Ну має ж бути у світі хоч трішечки справедливості?

Щодня (практично повсякчас, коли мені не заважали) я повзала в тих кущах навпроти лавиці. Певна річ, кульки з

ключем так і не знайшла, і кущі були звичайнісінькі: з одного боку – асфальтова доріжка, з другого – газон. Ані королівського саду (а я його навіть як слід не розгледіла), ані замку (а який він гарний!), ані натяку на якесь інше життя.

– Лапіна, що ти там лазиш? Негайно вилазь, припини ламати кущі!

Так я і жила, мало не кусаючи лікті. Уже випав сніг. А новий сніг – це начебто й трохи нове життя: здається, тепер усе буде кращим, цікавішим...

Уже наближався Новий рік, а значить, канікули. Але ще ж і контрольні!.. Нова смуга перешкод: тільки з мамою помирилися – уже є привід для сварки. Узагалі-то, повною ідіоткою я в класі не вважалася, задачі швиденько розв'язувала і писала майже без помилок. Але був за мною грішок: що не контрольна – то провал. Бо напередодні я дуже хвилююся (от невезіння! чи ще щось заважає). Проте навіть самі вчителі зізнавалися: у тебе, кажуть, у таблиці оцінки на порядок нижчі, ніж ти заслуговуєш. Не вмієш ти писати контрольні. Учись, мовляв, зосереджуватися, життя – це іспит, і таке інше...

І от Новий рік на носі, усі вітрини – у гірляндах, то там, то тут – ялинки. А я після контрольної з алгебри плентаюсь додому.

З гидкою оцінкою в щоденнику.

Падає сніг... Пухнастий такий, лапатий. А настрої у мене – хоч зарийся в кучугуру й сиди до весни.

Завертаю я до себе у двір і бачу: на лаві біля під'їзду хтось сидить. Нічого особливого – там завжди то бабуся відпочиває, то хлопець дівчину дожидається. А тут сидить чоловік у пуховій куртці, в шапці, схоже, давненько сидить: уже снігу намело на плечі.

Проходжу до свого під'їзду, дивлюся під ноги, роздивляюсь сліди на снігу. Ось полози – хтось важкі санки тягнув. Рифлені відбитки. Ковзани (це сусідська Катька на ковзанах по снігу катається... дурепа). Іду і на чоловіка так скоса, заради цікавості – зирк!

А це... Оберон!

* * *

У мене ноги наче до снігу примерзли...

Помилилася, мабуть. А раптом це зовсім інша людина, просто схожа?!

І зразу ж відчула: не переживу такого розчарування...

Однак це він, точнісінько! Борідка акуратно підстрижена. Очі уважні. І обличчя – оте, королівське... Хоч і без корони, без мантиї, та придивись уважніше – і все стане зрозуміло...

Я уклякла перед ним. Сніжинки падали на щоки і відразу танули – так розпашіла фізіономія.

Нарешті він голірuch промів і відсунув сніг із лави поряд із собою.

– Доброго дня, Ліно. Присядеш?

– Добридень...

Я підійшла, проте сідати відразу не наважилася. Як хороше мріяти про диво, а коли воно приходить – усе-таки лячно. (Якщо чесно – аж подих перехоплює...)

– Добридень, – сказала я голосніше (раптом він з першого разу не почув), – ваша величносте...

– Сідай.

І я вместилася поруч.

Ми сиділи на очах у всього будинку. Якби хтось із сусідів зараз виглянув у вікно, а потім запитав би мене, з ким це я розмовляла... Я, мабуть, збрехала б, що це мій учитель. Чи батько якоїсь подружки.

Нізащо, нікому в світі я не сказала б, що це король-чарівник!

А мені так хотілося! Щоб усі вони про це знали!

– Ну, як у тебе справи? – запитав Оберон.

Я хотіла бовкнути: «Погано...». Авжеж – вчителі прискіпуються, оцінка з алгебри паскудна, контрольну завалила.

А потім подумала: як я йому, королю, зізнаватимуся у своїй дурості, жалітимусь про якусь там «пару»?!

– Усе добре. Дякую. А у вас як?

– У нас гірше. – Оберон недбало струсив сніг із плеча. –

Ми вирушаємо в дорогу... Це небезпечно.

Я розгубилася.

– Ви... кудись виїжджаєте?

– Так. І далеко.

– А замок, сад?... Ви залишаєте своє Королівство?!

– Ні. Королівство вирушає на нові землі. А замок і сад я залишаю, так. Вони житимуть своїм життям.

Я човгала підошвами по снігу, неначе шліфуючи його. Оберон говорив якісь незрозумілі речі. А я тайкома мріяла про інше...

От би він запросив мене в замок! А ще краще – на бал. Або ні – краще на турнір. Та байдуже куди – тільки б у Королівство! Щоб усі йому кланялися, а він мені отак запросто: заходь, мовляв, Ліно...

І, ніби почувши мої думки, він раптом сказав:

– Ходімо?

Сніжинки затанцювали у мене перед очима. Я шліфувала й шліфувала сніг під лавкою, вже до асфальту протерла, і ніяк не могла зрозуміти, чому ж мені так лячно. Адже я хотіла, мріяла, чекала... Дочекалася – і боягузливо хочу дременути? Упірнути в під'їзд? Щоб усе знову було нудно, зле, важко?...

Буденно.

– Власне, мене мама чекає... – сказала я й почервоніла як помідор. (Адже я знала, що мама на роботі, і її не буде... до шостої! Нехай я забиваю баки вчителям, але тут посміла збрехати самому королю Оберону.)

– Тобто... вона чекатиме, – уточнила я. – Якщо мене не буде... до шостої.

– У Королівстві існує закон, – він дивився мені прямо в очі

й говорив, як завжди, дуже спокійно й широко. – Якщо людина входить туди з *вашого світу*, то повертається знов у те саме місце. І в той самий час. І навпаки: я перейшов у ваш світ, коли мій канцлер почав: «Ман...» Я встиг погуляти містом, почекати тебе тут на лаві. А коли повернуся, канцлер скаже: «...дрівка», – і спокійнісінько продовжить свою доповідь. Та що казати, адже ти пам'ятаєш, як було минулого разу?

Я, звичайно, пам'ятала.

– А ви потім повернете мене сюди?

– Слово.

(Якби ж наші хлопчаки вмiли отак сказати: «Слово!» І щоб відразу, без жодних клятв, було ясно – цей не зрадить!)

Але що ж це виходить? У мене зовсім-зовсім не залишилося виправдань для власного боягузтва? Мама – не хвилюватиметься. У Королівстві я назавжди не залишуся. Просто екскурсія – туди й назад. Найкраща у світі пригода. Чи розвага...

Розвага?

– Пробачте, ваша величносте... А навіщо я вам усе-таки потрібна?

* * *

Тут зими не було. Тож я відразу скинула і куртку, і шапку, і шарф. Зняла б і черевики, якби не колготки під штаньми. Ходити в колготках по траві – повна дурня...

Проте й жарко не було. Повітря... Минулого разу я до нього як слід і не прийнялась. А в ньому одночасно змішалися запахи і лісу, і моря, і дощу...

Цього разу Оберон вийшов мене зустрічати, і слуги біля воріт замку завмерли в поклони. Звичайно, вони кланялися королю. (Але приємно: ніби й мені трішечки.)

– Ти не втомишся, якщо сходами довго підійматимемося?

Я заперечливо хитнула головою. Хоча не дуже люблю сходи – сирі, однакові, з нескінченними майданчиками. А по цих ішла б і йшла до самісінького неба: вони звивалися всередині замку, то ховалися в башту, то ззовні тулилися до стіни, і тоді перехоплювало подих. Бо сходи ті були без поручнів...

Чим вище ми підіймалися, тим ширшим ставав краєвид. З одного боку височіли зубчасті скелі, з другого – ліс без кінця-краю, оддалік – місто під червоними дахами з флюгерами і вузькими вулицями, а за містом – знову ліс. А он там – море, а на морі – кольорові вітрила й далекий острів на обрії...

– Це Королівство, так? Усе це – Королівство?!

Від захоплення я мало не оступилась, Оберон узяв мене за лікоть і дбайливо відсунув від краю сходів.

– Я все тобі розповім. Сюди... – запросив він.

Услід за ним я ввійшла до напівкруглої арки. Він пригнувся в отворі, я – ні.

За нашими спинами безшумно зсунулася до купи завіса. Я роззирнулася.

Кругла кімната. Письмовий стіл (не такий, звичайно, як

у нашої завучки), а королівський, дубовий. Різьблений трон (точна копія того, що в тронному залі, тільки трохи менший). І книги, книги, якісь сувої, папери, біля стін – мармурові плити з незрозумілими символами. Бридка маска на стіні, зроблена з якоїсь гідкої, напівзотлілої, напівобгорілої шкіри. (Я вирішила на неї не дивитися).

Скляні пірамідки й кульки на шнурочках, сонце заглядає відразу в три вікна, по високій стелі стрибають сонячні зайчики. А на підлозі – пісок... Товстелезний шар, як на найчистішому пляжі. Теплий (я рукою доторкнулася). Оберон пройшов по піску до свого трону – залишився ланцюжок слідів. І сліди ці майже відразу стали згладжуватися, танути, наче від сильного вітру (а вітру в кімнаті ж ніякого!), наче минули роки й роки, століття...

Мені стало ніяково. І я сіла на пісок просто там, де стояла. Навіть куртку не підстелила.

– Тобі тут подобається?

– Так, – сказала я і про всяк випадок ввічливо додала: – ...ваша величносте...

Він сидів переді мною за письмовим столом – так, як я його зустріла на лавці у дворі: куртка (розстебнута), з кишені стирчить картатий шарф. Ані корони. Ані мантиї. А навкруги, за вікнами, – скелі, ліс, вітрила...

– Так от. Це не Королівство.

От тобі й маєш!

Мені здалося, що він утнув дурницю. Якусь образливу,

сміховинну дурницю. (Якби він був учителем, я б огризнулася...)

А так мені тільки й залишилося, що розгублено запитати:
– А що?

Він побіжно проглянув якісь папери. Закрив величезну книгу – пилюка здійнялась стовпом, закрутилася в сонячно-му світлі. Зітхнув. Вийшов з-за столу, всівся, як і я, на піску.

– Королівство, Ліно... Це – я, мій син-принц, шість його наречених. А ще Комендант (ти з ним знайома, у нього гачкуватий ніс), канцлер. Окрім них – приблизно сотня людей – слуги, глашатаї, кухарі, конюхи, варта, придворні маги, єгері, музиканти. Це і є Королівство. Ми мандруємо по світу, як циганський табір чи бродячий цирк. І десь іноді знаходимо незаймане місце, – де високі гори із зубчастими скелями, дрімучий ліс чи те й інше. Де стоїть над урвищем занедбаний замок. Утім, замок ми можемо збудувати й самі...

Він говорив і між тим пересипав пісок з долоні в долоню. Я теж зачерпнула жменю – і ледве не ойкнула від болю. Щось кольнуло мені в мізинець. Я пригледілася – із піску стирчав спис... Маленький. Неначе спис солдатики. Я витягла його (важкий – мабуть, олов'яний).

– І от ми влаштовуємося там, – продовжував Оберон, поглядаючи на мене з-під повік. – Засновуємо нове Королівство. У садах оселяються феї, в озері – русалки. У лісі – лісовики чи й щось таке. На скелях гніздяться дракони. Бо ми змінюємо *тонкий світ*. Сама земля навколо нас стає Ко-

ролівством. А це приваблює людей... І потроху вони звідусіль сходяться до нас: селяни розорюють землі, ремісники будують майстерні, купці привозять товар, влаштовуються ярмарки. Зводяться будинки, будуються мости, млини, кузні, пилорами. У горах закладають шахти й копальні. Винаходять нові способи обробки металів, фарбування тканин і виготовлення добрив для полів. З'являються і міцнішають економіка, фінанси, зовнішня і внутрішня політика, судочинство. Довкола Королівства наростає така собі броня – вагомість поважного світу, справжнього, дуже важливого й потрібного для людей... І коли ця товща стає дуже грубою – Королівство вже втрачає здатність рухатися, втрачає владу над тонким світом, гине... Тобі цікаво?

– Так! – я аж підскочила. На той момент я вже знайшла в піску п'ять олов'яних солдатиків і руїни маленького кам'яного будинку. (У ньому могли би жити людя завбільшки з мій ніготь на великому пальці. А може, і жили колись?)

Оберон помовчав. Під його поглядом я припинила ритися в піску – я ж не дитина...

– Так-от, Ліно, – сказав Оберон, коли я поважно склала руки на колінах. – Може, я забагато хочу від тебе... Однак мені потрібна не маленька дівчинка, а бойовий маг. Помічник, від якого одного дня залежатиме доля всього Королівства. І якому багато що дозволено, але з якого потім суворо питають. Ось що я хочу тобі запропонувати... А ти?

– А я ще слухаю, – сказала я чесно й закліпала очима.

Оберон усміхнувся.

– Так-от... Коли товщу світу, що наросла на Королівстві, вже не можна скинути, ми кидаємо все і знову вирушаємо в мандри. Крізь хаос. Через невідомі землі, населені чудовиськами. Через моря, через сніги, повз вулкани – повітрям, під землею. Ми повинні знайти нове місце для Королівства. А знайти його з кожним разом усе важче.

– Але чому? – я кинула погляд за вікно. Море бурунилося, гребені піни звідси, згори, здавалися зовсім маленькими, проте я бачила, як гойдаються на хвилях кораблі. – Адже тут так добре... А дорога така небезпечна... Чому ви не можете залишитися?

Оберон провів рукою по волоссю. У кімнаті затремтіло повітря.

Зникла куртка, зникли витерті джинси й картатий шарф. Він сидів переді мною в мантиї, камзолі й коротких смугастих штанях та високих ботфортах. А на голові його блищала корона.

Це було дивне видовище – король, який по-турецьки сидить на піску. Ніби відчувши це, Оберон підвівся, не торкаючись нічого руками. Неначе злетів.

Я теж підвелася. (Я просто не могла перед ним сидіти!)

– Бо ми – Королівство, – сказав він зовсім іншим, низьким і суворим, владним голосом. – І піклуємося не про свої зручності, а про весь світ. Ти гадаєш, у цих скелях залишився хоч один дракон? Ти гадаєш, хоч одна русалка виходить

на берег місячної ночі? Світ завойований людьми, віддано людям, – і це начебто правильно. Однак правильно й інше: завтра опівдні (ні хвилиною пізніше) Королівство піде звідси на пошуки нової землі. Так вирішив король.

– А я нічого й не кажу, – забелькотіла я перелякано. – Тільки... А як же я? Що я повинна робити?

Він знову сів за стіл. Посміхнувся. Сказав тепер уже звичним голосом:

– А ти нічого не повинна, Ліно. Річ у тім, що за вдачею ти – маг. Ти можеш змінювати те, що я називаю тонким світом, а більшість людей навіть не здогадується про його існування. Зараз у нас у Королівстві дуже забракло магів. А у дорозі вони вкрай необхідні. Я сам-один не зможу наглядати за всім караваном, вчасно помічати всі небезпеки, допомагати всім, хто потребує допомоги... Правда, є ще Ланс і Гарольд – старший і молодший учні. Але цього мало. Чим більше магів у каравані – тим безпечніший шлях, тим більша ймовірність, що всі дійдуть до нового місця живими й неушкодженими.

Отже, Ліно, я пропоную тобі посаду *молодшого мага дорози* в Королівстві. Ти або погоджуєшся – і тоді завтра вирушаєш разом із нами або не погоджуєшся. Тоді один крок – і ти вдома. Однак після цього я вже ніколи більше за тобою не прийду... Ти відповіси відразу, чи дати тобі час на роздуми?

– Але... – у мене раптом затрусилися коліна. – Я ж нічого не вмію... І звідки ви взяли? Це через той випадок на зупинці, так? Та я після того намагалася знову щось таке зробити,

проте нічого не виходило! Навіть якщо я й маг, я... у мене... не вийде! Мені ж тільки тринадцять! Може, потім, коли я подорослішаю...

Я говорила й говорила, а вуха у мене палали все сильніше й сильніше. Мені хотілося заритися в пісок, що був під ногами. Краще б Оберон ніколи мене не зустрів, не привів у Королівство, тоді б я так не зганьбилася. (Цю мить я згадуватиму, мабуть, до старості – яка ж я була боягузка й дурепа...)

Оберон витягнув щось із шухляди столу й підкинув на долоні. Я відвела погляд від нього, проте на руки глянула. А він уже тримав здоровенний кинджал із тонким лезом.

І наступної миті, майже не замахуючись, метнув кинджал у мене!

Вістря летіло просто в моє ліве око.

І як я примудрилася не напудити в штани? (Чесно кажучи, ще трохи – і стала б моя ганьба очевидною...)

А так – я просто заволала, як скажена, й відштовхнула цей триклятий кинджал... (Я так і не зрозуміла, як.) Кинджал на мить уже завис перед моїм обличчям, а потім розколовся вздовж на дві чіткі половинки – праву й ліву. І обидві половинки кинджала беззвучно впали в пісок біля моїх ніг.

У мене аж мурашки сипонули з голови до п'ят, і в голові щось стислося. (Може, це мізки мої курячі зіщулились?)

– А ти кажеш – не виходить, – серйозно зауважив Оберон. – Вроджені дані в тебе наявні. Та якщо не розвивати – так і зникнуть роки під вісімнадцять.

Я подумала: може, відмовитись від усього цього? Заридати? Або нехай додому негайно повертає?

Я не заплакала. Тільки сказала докірливо:

– Ви ж могли мене вбити...

– Нісенітниця, – він посміхнувся. – Поглянь...

Оберон витяг із шухляди ще один кинджал і, перш ніж я встигла злякатися, метнув просто в бридку маску. Мить – і кинджал знову опинився в його руці. Я не встигла збагнути, як воно так вийшло, однак маска висіла неушкоджена – така ж гидка, як і раніше.

– Це такий кинджал?

– Ні, це *я так кидаю*... І ти так зможеш. Коли навчишся.

– Правда? А що іще можуть маги?

– Утихомирювати чужий гнів. Чути й бачити потаємне. Відчувати небезпеку. Будувати повітряні замки. Літати. Вбивати поглядом. Усе залежить від ступеня майстерності.

Я замислилася. Мені раптом страшенно захотілося навчитися... ні, не вбивати поглядом. (Хоча якщо згадати Зайцеву – то це було би дуже до речі.) Захотілося раптом літати – ой як захотілося, аж пучки пальців засвербіли і, здається, я навіть стала трішечки легшати...

– Обероне... Ваша величносте...

– Так?

– Якщо я дам згоду йти з вами, ви потім повернете мене додому?

– Як тільки влаштуємося на новому місці. Один крок – і

ти вдома. Та й по всьому.

– А якщо... – я затнулася. – Якщо я передумаю... в до-
розі? І захочу повернутися?

– Не вдасться. Ми можемо ходити між світами тільки то-
ді, коли вони існують й усталені. А мандрівне Королівство –
нестабільна структура. Тож краще і не намагатися.

– А... – у роті в мене пересохло, – мандри... це... довго?
Він знизав плечима. Мовляв, з якого боку подивитися.
(Чи не занадто довго доводиться тебе вмовляти?)

Я уявила собі: один крок – і я вдома. Там зима, сніг іде.
Можна взяти санки, з'їхати з гірки... Повернутися додому,
отримати прочуханку за контрольну з алгебри. І за невивчені
уроки... І за невитерту пилюку. І так жити, жити і знати, що
була в Королівстві і сама (сама!) від нього відмовилася.

А найприкріше – знати, що Оберон мене зневажатиме...
З іншого боку – я ж потім повернуся в той же самий час.
У ту ж мить. І встигну покататися на санках, отримати про-
чуханку... І зустріти Новий рік...

– Обероне...

– Так?

– А ви вмієте вбивати поглядом?

– А що?

– Нічого... – я насилу ковтнула. – А загалом – ви суворий
король?

– Ти хочеш знати, чи не стратять тебе на площі за якусь
провину?

Я знітилася:

– Ні, я не про це... Але в дорозі... там же небезпечно? Ви казали щось про чудовиська...

– Так.

– Отже, там можна загинути?

Він обіперся підборіддям на сплетені пальці.

– Знаєш, Ліно... Я не можу гарантувати повної безпеки для твого життя. Як і для будь-кого з моїх підданих. Але я можу обіцяти, що боронитиму тебе, як себе самого... Як будь-кого з нас. Отже – вирішуй.

Розділ четвертий

Зло не має влади

– На ось, вибери собі, – Гарольд кинув переді мною на стіл купу лахміття, переважно шкіряного. Чистим його можна було назвати досить умовно, і запах від нього був, знаєте... Я двома пальцями витягла простору чорну куртку із металевими заклепками.

– А може, залишити моє? Штани...

Гарольд окинув мене поглядом:

– Там, куди ми йдемо, – таке не носять.

Йому було років сімнадцять, і він дещо скидався на однокласників Лозової і Зайцевої. Досить нахабний. І мені не сподобалося, що Оберон викликав його до себе в кабінет і сказав: «Гарольде, це наш новий маг дороги. Будеш його наставником».

(А я ж сподівалася, що мене вчитиме Оберон!)

– Ну, вибирай. Штани там, сорочку, чоботи. Чи тобі сукню з криноліном? – тепер він уже явно знущався.

Довелося мені таки порпатися в цій купі. Майже весь одяг був для дорослих. Поки я відшукала штани і куртку, що так-сяк підходили, вибору в мене не залишилося.

– Слухай, Гарольде... А куди ми йдемо?

– Забудь казати: «Слухай, Гарольде». Вчися звертатися:

«Скажіть, майстре».

Я подумала: мабуть, досі у нього в підлеглих нікого не було. Мені «випала честь» бути піддослідною мавпочкою...

– Е-е-е... майстре. А Оберон казав...

Він не на жарт спохмурнів:

– Ще раз скажеш «Оберон», – отримаєш запотиличника.

Кажі: «його величність».

Я міцніше зціпила зуби. Ну-ну... Ще невідомо, хто кому перший наскладає...

Перевдягатися довелося тут же, за штабелем потертих сидел (здається, сидла не для коней – завеликі). Поверх своїх колготок і футболки я натягла штани, сорочку й задовгу, як для мого зросту, куртку. Взула чоботи (наші модниці, мабуть, побилися б за такі ботфорти... якби вони були хоч трішечки новіші).

Гарольд оглянув мене (ну й чуперадло, якщо чесно!) і залишився вдоволений.

– Урок перший, – він заклав руки за спину й відставив ногу, щоб здаватися соліднішим. – Маг дороги повинен уміти захищатися від зла. Бо як тоді він зможе захистити інших?

Він стрімко розвернувся, з його руки вилетіла залізна стріла і застрягла в очному прорізі важкого шолома, що іржавів на стійці разом з обладунками. У порожній голові «лицаря» спалахнуло, з усіх щілин повалив дим.

Я роззявила рота. Спостерігаючи за мною краєм ока, Гарольд зліпив просто з повітря тремтливу кульку й підкинув

її до стелі. Кулька вибухнула, на нас посипалися іскри, а на балці розпливлася чорна пляма кіптяви.

Веснянкуватий ніс мого вчителя задерся в напрямку цієї плями.

– Маг дороги нічого не боїться. Скажи: «Зло не має влади!»

– Зло не має влади, – слухняно повторила я.

– Уже краще. Зараз ми з тобою підемо в місто і там потренуємося. Тільки дивись: од мене – ні на крок!

* * *

Даремно він це сказав: я й так боялася відійти від нього хоч на півкроку. (Один раз навіть вхопила його за рукав – щоправда, відразу ж схаменулася. Ще подумає, що я боягузка!)

Раніше мені здавалося, що в Королівстві досить мало людей. А їх тут було стільки, що могли затоптати – і оком не змигнеш. Майже всі чоловіки – бородаті, довговолосі, схожі не то на розбійників, не то на рок-музикантів. А жінки всякі – і високі, і низенькі, й одягнені хто як: багатше й бідніше, або чистенькі й акуратні, а то такі опудала в лахмітті – справжнісінькі тобі відьми! І всі водночас галасують: гукають когось, сваряться, миряться, запрошують у крамниці, сміються, співають...

А вулиці? Хіба це вулиці? Та у нашій школі коридо-

ри ширші! А бруківка? Горбата, щербата, з вибоїнами, дерев'яні черевики по ній – цок-цок-цок! Ковані чоботи – бах-бах-бах! А тут ще й коні... Я б, наприклад, заборонила кінсьми їздити у такій тіснєві. От-от наступлять копитом на ногу...

А запахи...

То димом потягне. То свіжим хлібом. То сморід такий, що хоч ніс затикай. Я спробувала дихати ротом, але відразу ж закашлялася – пилюка дерла горло. І тої ж миті сморід наче вітром здуло. Війнуло дивовижним запахом з моря – він був такий... свіжий, чудовий і незбагнений, як і це місто.

Мені стало лячно й водночас весело.

А натовп навколо вирував. Я не встигала все роздивитися – треба було стежити за Гарольдом, щоб не відстати. Отож перед очима в мене мелькали неначе кадри: ось дерев'яний човник у стічній канаві... Підкова на бруківці... Коваль працює просто неба, на вулиці (а гуркоту, іскри сиплються!), хлопчак граються під ногами, і ніхто їх не топче – от що дивно. Ми спускалися все нижче, ближче до моря, до порту, а вітер все свіжішав, натовп густішав.

Гарольд узяв мене за лікоть і втягнув у провулок – крізь низьку арку в глинобитній стіні. Тут майже нікого не було. Огрядна жінка вихлюпнула помий з відра в канаву, байдуже зиркнула на нас і пішла. Двоє чоловіків пленталися вулицею, обійнявшись і похитуючись. П'яні, чи що? Завернули за ріг, щезли з очей...

Вікна дерев'яних будинків були закриті віконницями. Троє псів лежали біля низького ганку, а над входом вивіска – «Шинок «Чотири собаки».

– А де четвертий?

Гарольд скривився:

– Що?

– Тут написано – чотири.

Він глянув на вивіску, на собак, сплюнув:

– Не відволікайся на дрібниці. Отже, так. Зараз ми зайдемо до шинку. Там збираються всілякі... ну, прибудні люди. Та нам вони сьогодні ні до чого...

– Як на мене – вони взагалі не потрібні...

– Не базікай! У дальньому кутку на ганчір'ї сидить жебрак. Ти до нього підійдеш, зупинишся просто перед ним, глибоко вдихнеш і покладеш монету в його капелюха. – Гарольд подав мені тьмяну круглу монету. – Він почне на тебе кричати. А ти скажеш: «Зло не має влади». І зробиш отак: (він провів рукою перед моїм обличчям). – Змітаєш потік зла зі своєї дороги. Потім повертаєшся й виходиш. Ми йдемо до замку, і я розповім Оберонові, як ти засвоїла урок. Ну?

Я переступала з ноги на ногу. Еге, завеликі чоботи вже намуляли мені п'яти...

– Е-е-е... Скажіть, майстре, а чому він на мене кричати-ме, якщо я дам йому монету? Він же для цього там сидить – задля грошей тобто?

Гарольд засопів:

– Бо він злий! Гроші йому непотрібні – його там і так годують. І взагалі – не став зайвих питань. Ходімо.

Я не рушила з місця.

– Скажіть, майстре... А якщо у мене не вийде?

Гарольд вже добряче розсердився. У нього навіть ніс почервонів.

– «Якщо у мене не вийде...» – Ще раз почую – дістанеться, як сидоровій козі! Ніяких «якщо»! Має вийти! Вперед!

І ми увійшли до шинку «Чотири собаки».

Вам відомо, як виглядає мерзотне кубло? Я дотепер не знала.

По-перше, там смерділо в стократ гірше, ніж на вулиці. По-друге, ядучий дим виїдав очі. А за брудними столами сиділи такі гидотні пики, що якби я була стражником Королівства, просто загребла б усіх підряд і запроторила у в'язницю довіку.

Вони сиділи й хлебтали щось із брудних кухлів. Коли ми ввійшли, покосували на нас каламутними очиськами, ніби вирішуючи: як зручніше з нами впоратись. Я затремтіла, а пики тим часом – зирк-зирк – і байдуже так відвернулися, ніби даючи нам зрозуміти, що ми їм нецікаві. Я пригадала Вовка з казки: «Я передумав! Я не їстиму цих хирлявих поросят!» – і зрозуміла, що вони тільки вдають, що їм на нас наплювати, а от коли ми не чекатимемо нападу – вони я-я-як...

– Добридень, Гарольде, хлопчику мій...

Я ледве втрималася, щоб не вискнутути, як оте поросся. Із-за шинквасу вийшов чолов'яга з пов'язкою на півголови. Наче у нього одночасно боліли зуби, вухо, шия, потилиця і ніс (або він був мумією, хоча й не повністю обмотаною).

– А це ж хто з вами? Їстимемо, питимемо, бешкетуватимемо?

– Це новий маг дороги, – похмуро відповів Гарольд.

Людина-мумія окинула мене поглядом. Праве його око ніби нормальне, зате ліве дивилося крізь проріз у бинтах. У мене аж морозом по спині сипонуло.

– Оце? – запитала людина-мумія так, ніби йому підсунули таргана і кажуть: ось, мовляв, пес-ротвейлер.

– Наказ короля.

– А-а-а, – протягла людина-мумія зовсім іншим голосом. – Його величності – уклін і привіт... Заходьте.

Гарольд узяв мене за руку й потягнув через увесь шинок, повз столи розбійників, які там сиділи; повз піч, біля якої метушилася огрядна жінка, котра виливала помії. Потягнув у найдалший кутку. І я побачила, що там справді сидить жебрак – лисий, як гарбуз, брудний і, здається, ще й горбатий.

– Ну, – Гарольд нахилився до мого вуха. – Запам'ятала? Зло. Не має. Влади.

– Ага, – відповіла я тремтячим голосом.

– Іди!

І він підштовхнув мене в спину.

Жебрак сидів, схрестивши тонкі ноги. Між його коліними

лежав на підлозі солом'яний бриль із широкими крисами. Я підійшла, затиснувши монетку в кулаці. Жебрак на мене не дивився – він, здається, дрімав сидячи.

Кроків за три чи чотири до жебрака я прицілилася. (Ну з фізкультури-то в мене завжди були гарні оцінки – я й бігаю швидко, і в баскетбольну корзину влучаю із середини поля. Мене б і в шкільну команду взяли, якби не мій зріст...)

Тож я прицілилася – і послала монету в корзину... тобто в бриль. Монета вдарилася об солом'яну стінку і скотилася на дно. Є!

Не встигла я зрадіти, як жебрак розліпив повіки і люто зиркнув на мене. І ноги мої... враз приклеїлися до брудної підлоги.

– Щоб ви всі здохли... – просичав жебрак. І в його проклятті була така сила, що я раптом зрозуміла – воно збудеться! Збудеться і занапасть не тільки мене, а й усе це місто, Гарольда, Оберона... Потім воно просочиться в наш світ і занапасть маму, Петрика і Дмитрика, навіть вітчима, навіть завучку і весь наш клас...

А жебрак, побачивши мій страх, посміхнувся гнилозубим ротом і заволав на всю горлянку:

– Щоб ви всі здохли! Ви! Всі!

– Зло не має влади, – забурмотіла я крізь сльози, що раптом виступили на моїх очах. – Зло не має влади...

І провела рукою, як показував Гарольд, проте навіть дим не розігнала.

Жебрак випростався, горб його зник, він повищав і став огрядніший, рот з'яв чорною дірою.

– Здохли... Здохли!

– Зло не має влади, – я вже ревіла. Бо ясно ж: «чарівні» слова – брехня, зло має владу, та ще й яку!

– Зло не має влади, – сказав хтось за моєю спиною.

Жебрак раптом затнувся на півслові. Глянув поверх моєї голови, потім зіщулився, як квашений помідор, який прокололи виделкою. І стало ясно: все, що він казав, – тільки базікання старої, злобливої божевільної людини. У цього беззубого зла дійсно немає влади ні над чим...

Жебрак знову склепив повіки й умить заснув (чи вдав, що спить).

А в мене за спиною стояв Гарольд. Блідісінький. І губи в нього трусилися.

І всю дорогу, до самого замку, він не промовив ані слова.

* * *

– Ну скажи, що я зробила неправильно?

– Все неправильно. Бо ти взагалі нічого не зробила! Замість того, щоб зупинити зло, ти стала *підживлювати його своїм страхом*. Хіба я тебе так учив?

У великій і затишній кімнаті палав камін, пахло свіжим деревом, димком і сіном. Уздовж стін стояли лави з матрацами – лягай собі й відпочивай, слухай тишу за розчинени-

ми вікнами, мрій про польоти...

Аби ж то...

Я сиділа на лавці скоцюрбившись, а Гарольд, чорний, як хмара, ходив із кутка в куток. І це виходило в нього так люто, що будь-який тигр у клітці позаздрив би.

Мій страх улігся. Залишилася тільки образа.

– А про що ти мене просив? Підійти і щось сказати! Я підійшла. Сказала. Вийшло не так – бо ти мене не навчив, як треба!

Він метнув на мене такий погляд, що я відсунулася у куток, геть подалі. Ще битися полізе, чого доброго. Ну, нехай тільки спробує, я його як дряпону...

– Знаєш, – сплюнув він спересердя, – якби його величність... сам не сказав, що в тебе є здібності – я б...

І він замовк.

– Що? – запитала я єхидно. – Не повірив би? Королю не повірив би, так?

Гарольд нічого не відповів. Ще раз пройшовся туди-сюди.

– А знаєш, – сказав він раптом спокійно. – Давай спати. Завтра рано – в похід... Якщо ти не передумаєш, звичайно. Адже поки не засурмить сурма, можна попросити його величність повернути тебе туди... звідки взяли. Тобі варто лиш сказати...

Він відійшов у дальній куток і влігся на солом'яний матрац. Укрився картатою вовняною ковдрою і невдовзі засопів.

Розділ п'ятий

Коли засурмить сурма

Звісно, я не заснула.

Хоч матрац був чистий і досить м'який, і вогник у каміні затишно палахкотів, і за вікном тихо співало нічне птаство, й світилися розсипи зірок... Скрізь усе було начебто гаразд, але ж мені було погано.

По-перше, соромно й мулько згадувалось моє перше «магічне» завдання, і те, як я його провалила. Це вам не контрольна. Якби Гарольд не втрутився – навіть і не знаю, що зі мною сталося б.

По-друге, мене страшенно образили слова Гарольда. Він не вірив, що я маг. Він хотів, щоб я переполохалася й утекла у свій світ. Та він просто мріяв про це! Тоді він сказав би Оберонові зітхнувши: «Ваша величносте, на жаль, вона всього тільки дівчинка, та ще й маленька, як на свої роки. Я дуже хотів навчити її магії. І я б її навчив, звичайно, якби вона не злякалася...»

І коли я уявляла, як Гарольд говорить усе це Оберонові й скрушно хитає головою, мені хотілося рвати ковдру.

Окрім того, мені дуже-предуже хотілося додому. Ну просто до сліз. Звідси, із Королівства, всі домашні біди здавалися такими дрібними й несправжніми...

Гарольд сопів уві сні. Якось дуже гучно, ненатурально. Я раптом подумала: а хіба просто і йому заснути? Адже якщо я провалила перше завдання, то й він провалився як учитель. А Оберон йому довіряє...

Ніби у відповідь на мої думки, Гарольд засопів ще дужче й перевернувся на другий бік. І захропів так, щоб усім було зрозуміло: людина спить.

Камін догорав. Невдовзі в кімнаті стало зовсім темно.

* * *

Розплющую очі – а у вікна б'є сонце... На підлозі соломинки блищать, як золоті. У дальньому кутку Гарольд натягує чоботи.

– Уставай. Іди вмиватися.

– Доброго ранку, – сказала я ввічливо.

У коридорі був умивальник (я ще вчора запам'ятала, де він стоїть). І тільки задумалася, як прилаштуватися, щоб злити собі на руки з ковша, як з'явилася жінка у фартусі – кругленька, веснянкувата, привітна. Здається, я її десь раніше бачила.

– Доброго ранку, новий магу дороги! Давайте-но підсоблю. Вбиральню, – вона стишила голос, – знайшли вже?

«Вбиральню» я знайшла ще вночі. Просто відро у закутку – та й усе.

– Умивайтеся, збирайтеся, скоро вирушаємо, – вона ли-

ла мені воду в долоні, вода була холодна, туга, з мене одразу злетіли рештки сну. – Натє ось, – простягла чистий рушник. – Тут вам одяг прислали з майстерні – особливе замовлення... Гарольде! – гукнула вона в кімнату. – Його величність веліли поквапитися!

– Зараз, – глухо озвався мій навчитель. Жінка безцеремонно заглянула за двері.

– І щоб ти стару куртку не кидав тут, – візьми із собою. Вона тепліша, ніж нова, а в горах буде мороз.

– Ну чого ти, ма? У мене й так торба тріщить...

– Ти чув, що я сказала?

– Ну, чув...

– Поквапся, уже сурмачі до воріт поїхали. За годину вирушаємо.

І вона побігла кудись, усміхнувшись мені на прощання. Я зрозуміла, на кого вона схожа: такий же веснянкуватий ніс, довгі біляві вії, руде волосся. Тільки Гарольд був худий і кістлявий, а мати його – кругла, наче кавунчик.

На лавці, де я спала, лежав величенький мішечок. Одяг?

– Це кому? – я була впевнена, що вчорашні недоноски на весь похід так мені й залишаться.

– Тобі, – відповів Гарольд не дивлячись. – Мені чи що?

Я простягнула руку, обережно заглянула в мішок...

Це ж треба...

Полотняні сорочки (саме мого розміру, три штуки). Спідні штани – двоє. Жилет із нашитими на нього сталевими пла-

стинками (проте й не дуже важкий). Шкіряна куртка – скрое-на точно за міркою, гарна й м'яка, на залізних застібках, із закотами на рукавах. Ще одні верхні штани – теж зі шкіри, найтоншої обробки. Теплий плащ – здається, вовняний, темно-синій, та ще й із гербом! Пояси, хустки, ще якісь чудові дрібниці, а головне – чоботи! (Якби Зайцева побачила мене в цих чоботях у школі... Вона б луснула від заздрощів!) Ось які це були чоботи...

– Це все – мені?

Гарольд дивився на мене здивовано й ледь презирливо. Під цим поглядом я ледве стримувала радість – усе-таки я маг дороги, а не дівчинка в універмазі.

– І ось іще, – він витягнув з самісінького дна мішка дивну річ, схожу на вишиту сріблом хустину. – Пов'язуеш на голову, але щоб вузол був якраз над правим вухом. Це знак мага дороги.

Я взяла хустину в руки...

І радість моя зникла, ніби її й не було. Хіба я – справжній маг? Хіба маю на все це право – на такий плащ, куртку... на королівський герб із буквою «О» і драконом?

Гарольд помітив, що я скисла.

– Ну що? – запитав із фальшивим співчуттям. – Вирішила залишитися з нами? Чи сумніваєшся?

Я подумала: могу ж я одягнути все це хоч раз? Хоч єдиний раз у житті?

Біля воріт замку до мене підвели коня. Ой, лишенько! Адже я ще тільки мріяла навчитися їздити верхи, а сама якщо й осіддала когось, то тільки сусідського сенбернара!

Сірий кінь був такий високий, що я могла (трішки пригнувшись) пройти в нього під черевом. І, звичайно, нічого було й мріяти залізти в сідло без сторонньої допомоги! Я уявила, як мені до сідла прив'язують сходинки...

Якби на мені зараз був мій звичний одяг чи хоча би вчорашні недоноски – я б удала, що опинилася тут випадково. Але на той час на мені було повне убрання королівського мага: чоботи до колін, плащ із гербом, на голові – чорна зі сріблом хустка. І тому я не чекала допомоги, а вилізла спочатку на стулку воріт (вони були фігурні, ґратчасті, із чавунними гілками й листям), а вже звідти перебралася в сідло.

Мені здалося, що я сиджу на слоні, а земля внизу – десь далеко. Кінь переступив ногами – я вчепилася в луку сідла. Кінь поволі рушив уперед; я нічого не бачила й не чула, у мене була єдина мета – хоч би не впасти...

– Ноги запхай у стремено...

Гарольд, виявляється, їхав поруч. Сидів у сідлі прямо і розслаблено, як принц.

– Ноги в стремено, кажу. П'яти вниз. Носаки вгору і вбік. Інакше ступня провалиться крізь стремено вперед, кінь зля-

кається й понесе, а тебе волочитиме позаду...

Я зрозуміла: все, досить, треба звідси драпати. Походила в гарному одязі, покрасувалася гербом, покаталася верхи, уявила себе королівським магом – пора й честь знати. Поки я тут не скалічилася – додому!

Стремена виявилися підігнаними під мій зріст. Я абияк виконала пораду вчителя – розвела носики, опустила п'яти. Мій кінь поволі й плавно йшов за конем Гарольда, і я змогла нарешті відірвати очі від землі й роззирнутися навколо.

А навколо люду! Стовповисько...

Стражники стояли вервечкою. Поважні, вусаті, зі списками напереваги. За цими списками товпилися городяни – колишні мешканці Королівства, які тепер залишалися самі по собі.

– Ура! Ура! Слава!

Щось промайнуло у повітрі. Лясь коня по шії! Квіти... Букетик фіалок. Він упав у куряву, а вслід за ним полетіли троянди, гвоздики, ще якісь величезні й невідомі квіти... Вони пролітали в мене над головою, над головою Гарольда, падали під ноги коням.

А коні й вухом не вели. Ішли собі й ішли. Урочисто ступали, як на параді.

Десь заграла музика, вона лунала все голосніше.

– Слава королю!

– Прощавай, Королівство!

– Слава Оберону!

– Слава магам дороги!

Мої щоки палали все дужче й дужче. Я випросталася в сідлі, наслідуючи Гарольда. Набігли сльози – чи то від вітру, чи тому, що я розуміла: це єдині хвилини мого тріумфу. (Більше ніхто й ніколи не назве мене «магом дороги» й не кине букет під копита мого коня...)

Услід за Гарольдом я виїхала на площу. Тут уже вишикувалися вервечкою коні й вози, карети й вершники – це й було мандрівне Королівство, і воно несподівано здалося мені таким маленьким...

Сірий кінь – ну й розумаха! – без жодної моєї спонуки зайняв своє місце поряд із конем Гарольда. За нашими спинами стражники стримували натовп, який хотів усе бачити і тому напосідав і напосідав...

– Гарольде. Гарольде...

Мовчання.

– Скажіть, майстре...

– Чого тобі?

– Що зараз буде?

– Вийде мер. Скаже кілька слів. Потім Оберон... Його величність віддасть йому символічні ключі від міста. Просурмить сурма... До речі, ти не передумала?

Я промовчала.

Натовп захвилювався сильніше.

– Мер!

– Де?

– Отам! Дивіться!

– Слава панові меру! Слава Королівству!

Верхи мені було все чудово видно: на вкриті килимом підвищення піднявся товстенький, ніби діжечка на ніжках, чоловік. Він виряджений був у парчу й оксамит, але капелюх тримав у руках. Вітер куйовдив ріденьке волосся, що кучерявилось навколо рожевої від хвилювання лисини.

І майже одразу натовп відсахнувся від ряду зімкнутих списів. Я сама ж підскочила в сідлі.

Оберон з'явився ніби й нізвідки. Він височів над усіма – над пішими, над вершниками і над мером, що піднявся на підвищення. Король гарцював на білому коні з дуже довгою гнучкою шиєю, як... у дракона. Я придивилася й завмерла: морда королівського коня чимось скидалася на морду крокодила – зуби стирчали вгору і вниз. Шовкова біла грива то відкривала, то знову закривала від мене цю зубасту пащеку...

Та все одно цей крокодило-, ні, драконокінь (!) був прекрасний у кожному своєму порусі. Здавалося, він летить над землею. А може, так воно й було?

Король сидів у сідлі, злегка відвівши руку з великим білим посохом, на кінці якого мерехтіла червоно-зелена куля. (Мабуть, це був якийсь чарівний жезл.) Я хотіла запитати про це Гарольда, але в цю мить городяни отямилися й залемментували так, що навіть кінь піді мною (вже який спокійний), та й той здригнувся.

– Обе-е-рон!

– Слава королю!

– Слава!

У цьому гаморі потонули слова мера – той звертався до Оберона й кланявся, притиснувши руку до серця. А король сидів у сідлі й дивився на нього так спокійно й уважно, як дивився ще зовсім недавно на мене...

Я покосувала на Гарольда. Він не зводив з Оберона очей і був незвично блідий, навіть ластовиння зникло. Я подумала: для Гарольда ж усе це, як і для мене, вперше. Уперше за його пам'яті Королівство залишає насиджене місце і йде в нікуди, і невідомо, що там, попереду, всіх чекає...

(Цікаво, чи узяв він із собою стару куртку, як веліла йому мати?)

Поки я про це розмірковувала, мер закінчив свою промову. Оберон кивнув йому й обвів площу очима. І сказав лише одне слово – ніби й неголосно, проте голос його перекрив гул натовпу:

– Прощайте.

І простягнув мерові великий, ніби зі спектаклю про Буратіно, ключ. Люди навколо загули, залементували, в повітря полетіли шапки, капелюхи, жіночі хусточки...

А мене враз як шпилькою кольнуло: от-от зараз засурмить сурма. І у мене не буде вже можливості для відступу...

Я повернула голову. Гарольд дивився просто на мене.

– Ну що? У тебе останній шанс іще є. Давай...

Він щосили намагався говорити байдуже, однак з остан-

нього слова стало зрозуміло: мій навчитель дуже хотів, щоб я зникла з очей і позбавила його клопоту.

Оберон на своєму драконоконі поволечки їхав уздовж каравану – від хвоста з господарськими возами – наперед, де було його місце. Іноді зупинявся й перемовлявся з кимось кількома словами.

От він усе ближче до нас... усе ближче... І часу для остаточного рішення все менше... менше...

Його кінь був зовсім близько, коли я раптом побачила, що до боків чудовиська (і до Оберонових колін) притиснуті перетинчасті крила, а з ніздрів вилітає смужка диму.

– Привіт, Ліно.

Я, як могла, випросталась у сідлі.

– Добридень, ваша величносте, – і спробувала усміхнутися.

Оберон був серйозний.

– Ну що ж, вирішуй. Ти вирушаєш з нами чи повертаєшся до себе? – запитав він.

– Ви знаєте, у мене ж нічого не виходить...

(Що я роблю! Уся площа на нас дивиться, не можна гаяти ані секунди, зараз просурмить сурма...)

– Невже я вам потрібна, ваша величносте? Я така ще маленька...

Гарольд засопів, ледь чутно постогнуючи.

– Звичайно, *ти потрібна нам*, – Оберон і бровою не повів. – Отже?

До полудня ми вїхали в інше місто – вже менше. Тут теж зібрався натовп, і стражники зі списками теж стояли уздовж дороги й гукали: «Слава!» і «Прощайте!». Я на той час так утомилася, що просто падала з сідла. Гарольд мовчав усю дорогу. Він був зовсім розчарований, навіть пригнічений.

Я вже нічого навколо не помічала й дивилася вниз, на свої руки з вуздечкою. Мій кінь не потребував команд – він був значно розумнішим за мене і сам ішов у строю, то прискорюючи, то уповільнюючи крок. Я краєм вуха слухала вітальні вигуки, а сама думала: довго ще? Коли ж відпочинок? Коли це скінчиться?

Навіть коли радісні вигуки навколо перетворилися в суцільне ревище, я не відразу зрозуміла, у чому річ. А потім раптом озирнулася – поряд із моїм конем, нога в ногу, плив білий драконокінь Оберона.

– Втомилася?

– Ні, – сказала я, намагаючись випростатися в сідлі. (Спина боліла неймовірно.)

– Хочеш, щось покажу?

– Хочу, звичайно...

– Перелазь. – Він подав руку.

Я не зрозуміла навіть, що він задумав, – усе вийшло само собою. Щойно сиділа на своєму слухняному конику – і ось я

вже в сидлі Оберона, на спині білого драконоконя. Попереду мене – довжелезна шия, розвівається на вітрі молочна грива, косує збоку каре око – розумне, майже людське.

– Поглянь. – Оберон сидів позаду мене, я бачила тільки його руки. – Бачиш усіх цих людей?

– Бачу.

– А зараз подивись-но сюди...

Він підніс до мого обличчя долоню. Я глянула крізь його пальці.

Нікого не було! Порожня дорога, уздовж дороги – будинки, повзе караван. Бачу Гарольда, він дивиться вбік. Вершника перед Гарольдом бачу... А там, погляньте-но, мій знайомий гачконосний комендант замку, «його милість». А де ж люди вздовж узбіч?

Оберон прибрав руку, і я знову всіх побачила. Хлопчаків на дахах і на деревах. Малюків на плечах батьків. Жінок, що розмахували хусточками, капелюхами, квітами...

Подивилася ще раз крізь пальці Оберона – порожньо. Караван іде пустельною дорогою.

– Чому це так?

– Звичайним поглядом ти начебто бачиш два світи. Себто поєднання двох світів. А я тобі показую тільки те, що видно «тонким поглядом». Це Королівство. І ти до нього належиш.

– А... можна ще раз?

Його рука була біла й тепла. Цього разу я побачила, що на дорозі, окрім каравану, є ще одна жінка – висока, пряма, в

довгому плащі. Стоїть на віддалі. Не кричить, не махає руками. Просто дивиться.

– А це хто?

– Де?

Він швидко глянув убік жінки («звичайним поглядом» я її не бачила – вона ховалася за спинами натовпу).

– А-а-а... це... вона вирішила залишитися.

– Хіба так можна?

– У неї серйозна причина.

– Яка?

– Ну, Ліно, про це згодом.

Мить – і мене знов усадовили на спину мого коня. Драконокінь Оберона вигнув шию – і ось він уже далеко попереду, на чолі каравану.

– Коли розмовляєш із королем, – Гарольд, як і досі, на мене не дивився, – не забувай, будь ласка, додавати «ваша величносте». Якщо Обе... якщо його величність не робить тобі зауваження, це не означає, що він не бачить твого нахабства. Зрозуміла?

Так я стала частинкою Королівства.

Це чудово.

Але, мабуть, мені ще не раз доведеться про це пошкодувати.

Розділ шостий

Квіти та змії

Як тільки поля лишилися позаду, а обабіч дороги простяглися луки й гаї, у голові колони залунав сигнал привалу. Ніколи раніше я не чула такого сигналу (два звуки сурми, один за одним – високий і низький), однак підозрювала, що тепер він стане моїм найулюбленишим.

Я зуміла без сторонньої допомоги сповзти з сідла. Кінь стояв сумирно, дивився співчутливо – він мені все більше й більше подобався, мій сіренький. Добре все-таки в Королівстві мати іще одного друга, окрім Оберона.

Заметушилися люди, забігали, розпалили багаття, запахло смачненьким. Виявилось, що мені не треба ні хмизу збирати, ні бутерброди нарізати (як на шкільних пікніках). Мені (одній із перших!) принесли миску каші з м'ясом, кухоль бульйону та ще й кухоль чи то морсу, чи то узвару ягідного й дуже солодкого (з нього, власне, я й почала обід). Та ще кусень хліба – житнього, смачнючого, з димком. І коли я все це із задоволенням ум'яла й усе випила, відчуття неоправної помилки, яку я зробила, обравши Королівство і не повернувшись додому, почало меншати й зникати, поки не розтануло зовсім...

А коли згодом виявилось, що мені не потрібно навіть по-

суд мити... Що в обозі є слуги, які для того й приставлені, щоб нас, магів дороги, годувати, і нам догоджати...

Це – супер!

Я відійшла оддалік, вмостилася на травичці й підвела погляд до неба – синього-синього (у нашому світі такого й не буває), а тут іще хмарки білі-білі, і ластівки...

Я подумала: ось я і в Королівстві... Король – мій друг і скривдити не дасть. От хіба справді слід звикнути називати його «ваша величність». А то дружба дружбою, а шанобливість не завадить...

Цікаво, а де принц? Адже він теж десь тут, а я його ще жодного разу не бачила. А наречені принца? Оберон казав, що, здається, аж шість. Нащо так багато? Треба буде розпитати.

І я, мабуть, задрімала. Бо вночі дуже мало спала, уривцем поринаючи в тривожний сон. І ось я задрімала, і сниться мені, що лечу я без крил все вище й вище в цьому синьому небі, а ластівки навколо водять хороводи...

– Ну, розляглася! А вчитися хто буде?

З переляку я так і сіла. Гарольд стояв поряд – рішучий і похмурий.

– Це ти мене вчитимеш?

– Ні, дивитися на тебе буду! Швидко вставай. У нас усього півгодини.

Робити нічого – довелося встати із свіженької травички та йти за ним. Він привів мене на узлісся, кивнув на порослу

травою купину й дав у руки посох із потовщенням на кінці.

– Це посох. Урок перший: маг дороги повинен відчувати небезпеку.

– Ти ж минулого разу казав, що урок перший...

– Минулий раз – не рахується! І не перебивай. Отже, маг дороги повинен відчувати небезпеку. Під однією з цих купин у норі – отруйна змія. Вгадай, під якою.

– Змія?

– Так! І годі перепитувати!

– А як визначити? Потягнути посохом?

Гарольд, наче непритомний, закотив очі під лоба. Мені навіть лячно стало.

– Ну чому ти сердишся? Ти ж не пояснюєш, як!

– Отак, – він щосили стримувався. – Береш посох у праву руку. Пеленгуєш, тобто водиш туди-сюди, поки не виникне... таке особливе відчуття в долоні. Ну, ніби ти посохом сприймаєш небезпеку.

– А як я можу посохом відчувати.

– Можеш, якщо ти насправді маг! Дій!

Я слухняно взяла посох у руки. Поводила туди-сюди... Нічогісінько. Гарольд стояв над душею, пропікав мене очима і всім своїм виглядом виказував: добре, аби тебе змія живцем проковтнула, нездаро...

– Я щось роблю неправильно?

– Ти *все* робиш неправильно. Ти повинна ловити посохом тонкі сигнали, розумієш?

– Як антеною?

– Як посохом! Давай іще раз.

Я знову поводила посохом. Придивилася до купин – у двох із них темніли круглі дірки. Нори? А в третій начебто нічого не було.

– Ось тут змія, – я навмання ткнула пальцем в одну з дір.

– Ні. Змія не там. І ти нічого не відчула. Ти навіть не намагалася.

– Я намагалася...

– Тоді шукай змію!

Мій посох рухався туди-сюди, як «двірник» на склі машини.

– Змія там, – я показала на іншу купину.

– Ні!

– Можливо, тут узагалі немає змій?

– Є! Тут зовсім поряд сидить дуже отруйна й страшна змія. Її укуси вбиває за кілька хвилин... у страшних муках. Вона прокушує наскрізь чоботи. І навіть кольчугу. Це страшно й небезпечно, розумієш? Думай про безпеку. Про те, що може з тобою трапитися через кілька секунд!

Він переборщив.

Він хотів, щоб я посохом знайшла «тонкий» сигнал безпеки, натомість я перелякалася так, що мало не намочила нові штани. Я відскочила, ушкварила посохом по високій траві.

Це дійсно була дуже страшна змія. Набагато більша за гадюку – чорна, із зеленими розводами. Дивно, як детально я

встигла її роздивитися. Змія, розлючена моїм ударом, стрибнула (так-так, стрибнула!) по посоху вгору й стиснула щелепи на моєму зап'ясті.

Боляче не було. Я струсонула рукою – змія впала і поповзла в траву. Миттєво.

На руці залишилися дві червоні цятки. І вони швидко перетворилися на дві сині...

– Ой! – скрикнула я.

Тут мене ухопили за комір і поволокли. Я, звичайно, спіткнулася й упала. Тоді мене підхопили на руки, закинули через плече (це дуже незручно – висіти вниз головою) й потягли кудись зі страшенною швидкістю – тільки трава зашелестіла. Упала з голови чорна зі сріблом хустка. Замиготіли чоботи Гарольда – раз-два-три...

У мене на якусь мить затьмарилося в очах, а коли чорнота розтанула, я побачила перед собою величезне шовкове шатро – біле, із зеленими узорами. Біля входу до шатра стояв стражник.

– Пропусти! – здавлено просичав Гарольд.

Стражник відсунувся, і Гарольд вніс мене в шатро на руках.

– ...Перехід межі. Якби це було взимку – я перший сказав би, що не варто й намагатися. Але зараз весна і досить суха.

Люди сиділи на складаних стільцях, вивчали карту, розстелену на підлозі, й говорили, судячи з їхніх облич, про щось серйозне. Гарольд, не проронивши жодного слова, зсу-

нув мене просто на карту перед Обероном, який сидів тут же й уважно слухав співрозмовників.

– Це в долинах весна суха, – сказав король, ні на мить не перериваючи розмови. – А за горами, між іншим, лле, і я не впевнений, що крижана купіль за цих умов – найліпше місце для переходу.

Він узяв мою руку в свою, підсмикнув рукав (я побачила, на що перетворилася моя кисть, і тільки зараз злякалася). Потягнувся за посохом, приклав до укусу смарагдово-рубінове наверхшя.

– ...Давайте не будемо ухвалювати поспішних рішень. У нас щонайменше – ще тиждень спокійної дороги. А вас, канцлере, я попрошу дуже детально розповісти про всі переваги вашої пропозиції і недоліки, якщо ви їх бачите.

Моя долоня із синьої й грубезної зменшувалась на очах до нормальних розмірів і білішала. Як і раніше, болю я не відчувала.

– Вас, панове радники, я попрошу зайнятися розвідниками – мене турбує недостовірність нових відомостей...

Він випустив мою руку.

– Гарольде, я тобою незадоволений.

* * *

Бідний Гарольд! Мені його стало навіть жаль.

Він виходив із шатра, ледве тягнучи ноги. Щоб підбадьо-

рити хлопця, я наздогнала його й жваво сказала:

– А я не злякалася...

Він глянув на мене, і я аж відсахнулася. Непотрібне йому моє підбадьорення! А от коли б я провалилася крізь землю... І чим швидше, тим краще...

– Гарольде! – від одного з господарських возів його гукала мати. – Що трапилося?

– Нічого, ма. Усе гаразд.

У голосі його бринів такий сум, що мати занепокоїлася всерйоз:

– Ти був у короля?

– Мені ніколи, ма!

І, щоб показати матері, що він дійсно не має жодної хвилини, Гарольд ухопив мене за комір і потягнув туди, де бродили, поскубуючи травичку, наші коні.

Я мовчала й не опиралася. Видно ж, що парубок сам не свій.

Він випустив мій комір. Я ледве не впала.

Відійшов убік і сів до мене спиною на повалене дерево.

– Навіщо ти била посохом по траві? – запитав він безбарвним голосом.

– Бо злякалася. Ти мене налякав.

– Я її налякав... – повторив він з гіркою іронією.

– Послухай, Гарольде. Тобто скажіть, майстре... А Оберон... тобто його величність, він може будь-які рани отак, навіть не дивлячись, зцілювати?

Він так довго мовчав, що я вже вирішила – не відповідь.

– Ні. Тільки рани, завдані звичайними, немагічними... тваринами. Ну і людьми з «грубого» світу. А коли ми перетнемо кордон... Слухай, ти справді така тупа?

– Від тупака чую! – відрізала я.

І ми посварилися на віки вічні.

* * *

Заночували на березі річки, на пагорбі, де повівав вітерець, і комарі майже не кусали. Коні паслися в темряві, тихенько пофоркуючи. По всьому табору горіли багаття. Люди вешталися від вогню до вогню – бувало, що стражник підсідав до кухарів, а егер – до музикантів. Хтось співав – і дуже гарно, аж за душу брало. Подекуди сміялися – мандрівники ще не потомилися, у них було легко на серці, вони без жалю кинули все, що було в минулому, і тепер з надією простували у майбутнє...

Мені не хотілося сидіти поряд із насупленим Гарольдом, і я пішла прогулятися. Спустилася до річки. Жаб'ячий хор виконував свій традиційний вечірній концерт. Торкнулася рукою води – ні, купатися зарано, ще холодна.

Хоча хтось купався.

Хлюпався, пірнав аж насередині річки. Кректав від задоволення. Чоловік. Мені стало соромно: звісно, він роздягся, а я ніби тут підглядаю. І щоб не опинитися в діткливій ситу-

ації, я швидко пішла вгору, до табору.

Доріжка загубилася в сутінках. Добре, що на мені були високі чоботи – не лякає ні роса, ні кропива. Я спотикалася об купини, лаяла себе й думала, що справжній чарівник зараз злетів би. Піднявся аж до місяця, завис би над водою, розвівши руки. (Господи, невже я ніколи не навчуся літати?!)

Я опинилася в колючих кущах і довго шукала, як звідти виборсатися. А коли знайшла нарешті стежку, то...

– Ой!

– Вибачте.

Я майже налетіла на нього. Він був одягнений у темне, а я загаялася.

– Це ви вибачте, – сказала я, пригадавши, що треба бути ввічливою. – Просто я не бачу в темряві.

– Правда? А я гадав, що ви – маг дороги.

Ну от. Якби він хотів мені досадити – гіршого знущання й не придумаєш.

– Ну, звичайно, я маг дороги. Тільки не бачу в темряві. Що тут дивного?

– Нічого, – він відступив. – То... ви йдете нагору? Може, вас провести?

– Не треба, – сказала я досить різко. – Ідть собі, а я за вами.

Він ішов швидко – ноги ж бо довгі. А я захекалася. Коли ми піднялися на пагорб, стало світліше від запалених усюди багать. Я помітила, що волосся у мого випадкового супутни-

ка мокре.

– Це ви купалися?

– Я.

– А хіба не холодно?

– Холодно.

Я роздивилася його обличчя. Молоде. Досить симпатичне. Був у нас такий учитель географії (він, щоправда, всього місяць пропрацював. Ліпшу посаду знайшов. А шкода, ми його любили).

– А ви підійдіть до багаття й погрійтеся, – сказала я.

– А ви зі мною – за компанію?

Я розгубилася.

– Навіщо?

– Ну, хоча б для того, наприклад, що мені хочеться почути про світ, звідки ви родом. – Він усміхнувся.

– А ви знаєте, що я з *іншого* світу?

– Звичайно.

* * *

Я не відразу зметикувала, куди він мене веде. А коли зрозуміла – було вже пізно.

Шестеро дівчат! Виряджені у довгі сукні, з накидками і шалями на плечах, із химерними зачісками (і це ж у поході!), з підведеними очима. Одна була схожа на Мальвіну, тільки волосся не голубе, а золотаве. Ще одна – руда, з ластовин-

ням. Одна трохи схожа на Зайцеву (якби її трохи причепурити). Ще трьох я не розгледіла, тільки помітила, що вони гарні, куди гарніші за мене... І всі сидять на складаних стільчиках навколо багаття, розмовляють і хихотять...

– Ваші високості! Дозвольте відрекомендувати вам Ліну – нашого нового мага дороги.

– Доброго вечора, – пробурмотіла я собі під ніс. Ці дівчата ще й «високості», он як...

Наречені принца!

Я озирнулася на свого поводиря...

* * *

– Ну і де ти швендяла? – запитав Гарольд. Маленьке багаттячко, біля якого він згаяв вечір, давно прогоріло.

– Та так... Балакала з принцом, – сказала я недбало. – Розказувала йому про наш світ. Тебе ж це не цікавить?

Він не відповів. А я вмостилася на матрацику, який спеціально для мене розстелили, втупилася в зоряне небо. Розмріялася...

...А принц симпатичний. Ач, купається в холодній воді...

Звичайно, ці його наречені... (ніхто мені так і не пояснив, навіщо їх аж шестеро). Вони, звичайно, принцеси, і все таке. Та, з іншого боку, я – маг дороги!

Ну, добре, нехай і майбутній маг...

Хоча їм усім років по вісімнадцять, а мені тільки трина-

дцять... Зате коли вони постаріють, і їм стукне по двадцять п'ять – я якраз і підросту!

І я заснула під зорями. Снівся мені бал у королівському палаці, принц і я – певна річ, не в шкіряних штанях, а в довгій сукні. І просто під час нашого танцю я раптом почала злітати кудись угору, тягнучи його за собою...

– Вставай. Нічого вилежуватися. Та прокидайся ж ти!

Щойно розвиднілось. Мій матрац, і ковдра, і взагалі все було мокре від роси.

– Гарольде... Котра година?

– Ліно, вставай, будь ласка.

Від такого звертання сон з мене як рукою зняло.

Гарольд сидів наді мною і всміхався. Дуже старанно і дещо неприродно. Усміхався, кивав, усім своїм виглядом вказуючи, що дуже радий мене бачити.

– Уставай, будь ласка. У нас обмаль часу. Нам потрібно хоч чомусь тебе навчити, перш ніж ми перетнемо кордон.

– Ти впевнений?

Мені стало не по собі. Боліли руки й ноги, від вогкості пробирали дрижаки, а крім того, цей чомусь ввічливий Гарольд збирався мене вчити. З власного досвіду я вже знала, що нічим хорошим це закінчитися не може.

– А що ми будемо... е-е-е... робити?

– Я тобі все поясню. Ходімо.

Табір спав, тільки яскраво палахкотіло багаття кашоварів. Гарольд підвів мене до урвища. При світлі вранішньої зорі я

побачила місце, де вчора зустрілася з принцом: колючі кущі, що в них я заблукала, стежку...

Над водою слався туман.

– Я все зрозумів, – бурмотів Гарольд. – Я зрозумів свої помилки. Я вчив тебе як хлопця і не врахував, що у дівчаток інші, цеє... особливості. Тепер усе вийде. Поглянь сюди.

Гарольд показав вниз. Я сіла навпочіпки. Серед трави росла самотою квітка, схожа на тюльпан, але величезний і фіолетовий. У квітки явно були неприємності: вона схилилася голівкою до землі. Мабуть, учора її стоптали, на неї наступили.

– Урок перший, – хвилюючись, почав Гарольд, і я не посміла заперечувати. – Маг дороги має бути готовий віддати частину своїх сил тому, хто цього потребує. Хто ослаб і... той... деморалізований. Що означає – зневірився. Ось ви, дівчата, любите квіти... звіряток... Ти б не могла допомогти цій квітці?

– А як? – запитала я ледве чутно.

Гарольд знову всміхнувся.

– Дуже просто. Простягни над нею праву долоню й скажи: «Оживи». Якщо ти справді захочеш, щоб вона знову розкрила свої пелюстки назустріч новому дню, щоби бджілка прилетіла, е-е-е... і таке інше. То скажи лагідно: «Оживи», – і вона оживе.

Я простягнула над квіткою забруднену землею долоню.

– Оживи.

Як і слід було сподіватися, квітка й не ворухнулася.

– Оживи! – сказала я голосніше. – Оживи!

– Нічого, – сказав Гарольд, все ще усміхаючись. – Я ж тебе не підганяю. У всіх не вдається з першого разу. Потрібно ще спробувати. Передай їй свої сили. Ось ти свіжа, виспалася... А квітка зовсім зів'яла... Шкода квіточку... Давай.

– Оживи! – заволатала я на все горло. – Оживи! Оживи!

Сидячи навпочіпки, я так низько нахилилася над квіткою, що втратила рівновагу й упала.

Хрясь!

...Ніколи вже бджілки не прилетять до цієї квіточки... У пошуку опори я навпіл переламала її й без того тендітне стебло.

– Гарольде, я...

Він уже йшов геть не озираючись.

Розділ сьомий

Буря

У сідло я залазила, мабуть, хвилин тридцять. Поїхав Оберон, поїхали стражники і принц із нареченими, покотилась карета, вервечкою потягнулися вершники. Уже й обозні вози рушили в дорогу, проїхали повз нас і прилаштувалися в хвіст каравану. Луг, поцяткований чорними плямами згаслих багать, зовсім спорожнів. А я все намагалася видертися на спину бідній тварині, пристосовуючи для цього каміння, кущі й купину, стрибаючи з розгону та з місця, чіпляючись за сідло й гриву...

Гордість не дозволяла мені покликати на допомогу Гарольда. А кинути мене – йому не дозволяв обов'язок. Тому він стежив за моїми спробами, жуючи травинку і час від часу поплескуючи по шії свою руду нервову конячину.

Я знесилилась і замучила коня. Гарольд чекав. Час спливав. Невідомо, що було б далі (або ні, відомо: я б швидше померла на місці, аніж попросила навчителя підсадити мене). Але тут у траві я запримітила березову колоду – мабуть, на ній сиділи біля багаття, а потім залишили. Підставивши під ногу колоду, мені вдалося спочатку лягти на сідло долілиць, потім всістися (правда, обличчям до хвоста) і тільки тоді – нарешті! – зайняти належне вершнику положення.

Гарольд, побачивши мене в сідлі, не сказав ні слова, тільки спурхнув на спину своєї рудої лошиці, ніби пташка на гіллячку. І не озираючись, рушив з місця.

Мій коник без нагадування прилаштувався у хвіст рудій.

Гарольд підганяв конячку – він, звичайно, хотів наздогнати караван. І мій кінь перейшов на рись.

Я щосили вчепилася в нього руками й ногами. Кінська спина стрибала – це було дуже трусько...

Хоча й весело.

М'язи боліли вже не так сильно. Навіть сідниці скоро звикли до сідла. (Чи то я нарешті навчилася пружинити ногами?)

Мій сіренький біг весело – йому було легко. Скільки там у мені кілограмів? Мелькала трава, миготіли кущі, вставало сонечко – все вище й вище... І все світліше й світліше, усе яскравіше й яскравіше ставало навколо.

Мій сіренький обійшов конячку Гарольда. Я б із задоволенням обернулася й показала йому язика, та побоялася, що не втримаюся. Вітер бив в обличчя. Мені захотілося співати, і я заспівала пісню, якої колись учив мене дідусь:

*Ой, на – ой на горі та жєнці жєнуть,
Ой, на – ой на горі та жєнці жєнуть,
А по-під горою яром-долиною козаки йдуть!
Гей, долиною, гей, широко-о-ою козаки йдуть...*

Сірий кинувся учвал. Я швиденько зціпила зуби, щоб не

прикусити язика. Мене підкидало й гепало об сідло, знову підкидало й гепало, а я вчепилася в передню луку, розчепірила ноги п'ятами вниз, носачами назовні, і від жаху заплющила очі...

Сірому, мабуть, сподобалося, як я співаю. Бо коли пісня обірвалася, він майже відразу зменшив швидкість, перейшов знову на рись і потім на крок. І вчасно – я, наче міх, готова була звалитися додолу.

Підскочив Гарольд, сердитий, як оса:

– Здуріла?

– А що, не можна?

Він пробурмотів щось під ніс і поїхав уперед.

* * *

– Скажіть, майстре, а в нас сьогодні буде перший урок?

Під час денного привалу я вже пригледіла собі зручний камінь, щоб залізти на коня, і тому почувалася впевнено. А Гарольд, почувши моє запитання, аж збуряковів на виду й уткнувся в свою миску, вдаючи, що оглух.

Я давно помітила: у школі зазвичай дражнять тих, хто дуже ображається на дражнилки. Коли Зайцева знущається з мене – я на стіну лізу від злості. І тут же наступної перерви можу сама дражнити Батона. Чесно кажучи, він противний – давить жуків просто для задоволення, б'є собак ногами, а ще він – ябеда. Його таки треба дражнити – може, переви-

ховається. Мені приємно, коли він реве розлючено, – такий же ж гад...

Від самої думки про Батона щось шкрябонуло в моїй душі. Чомусь розхотілося про це думати. Ну, дражнили ябеду до сліз – і дражнили...

Я обхопила руками коліна. Гарольд давно доїв свою кашу, його миска була порожня, але він чомусь водив ложкою по дну, неначе йому подобався дражливий звук від дряпання по металу.

А може, і нема у мене ніяких магічних здібностей?

Я розколола ніж Оберона на дві частини – поглядом. Точніше, це він мені так пояснив. А може, сам Оберон його й розколов? Щоб *я повірила в себе*?

Якось дивно: хіба може король лукавити? Навіть думка ця обурює. І навіщо йому це?

Гарольд відставив миску вбік. Він виглядав жалюгідно – червоний, розпатланий, і здавався зараз ображеним підлітком. І дарма: на скривджених, кажуть, воду возять.

А якщо в мене немає магічних здібностей, що тоді? На площі голову не відрубують – Оберон обіцяв. А от відправити в обоз до кухарів – чистити картоплю, мити посуд – за просто.

І це не так уже й погано, до речі. Вдома я тільки те й роблю, що чищу картоплю та мию посуд. Усі наші розмови з матусею тільки з цього й починаються: «Ліно, ти почистила? Прибрала?»

Та все ж таки образливо. Ніяково перед принцом. Одне діло – маг дороги, і зовсім інше – якесь дівча на побігеньках.

– Скажіть, майстре, – почала я дуже ввічливо (й навіть улесливо).

– Ну що?

Я продовжувала, віддано зазираючи йому в очі:

– А якщо в день проводити по три початкові уроки – на тиждень це скільки вийде? Тричі по сім – двадцять один. А за місяць?

Він спалахнув ще більше.

– Замовкни.

– Можна подумати, майстре, ви не вмієте рахувати... Я ж знаю, що вмієте. Це у вас скромність прокинулась. А якщо постаратися, то запросто можете двадцять один помножити на чотири...

Він уже завівся. Обличчя пішло плямами. Кулаки стислися і безсило опустилися. Як казала наша завучка: «Якщо тебе образили словесно – то й відповідай словесно!»

– ...Двадцять на чотири – вісімдесят плюс чотири, – продовжувала я замислено, ніби роздумуючи, – та плюс ще дев'ять – це отой «хвостик», себто три дні. От і виходить: у місяць дев'яносто три початкові уроки. Непогано для...

Ноги мої задригали в повітрі. Гарольд підняв мене за комір – той уп'явся в шию.

– Пусту, придурку!

У нього було доросле, дуже сердите обличчя. А очі – так

узагалі якісь старечі, божевільні... Він ненавидів мене у цей момент сильніше, ніж завучка. Можливо, навіть, сильніше, ніж той схибнутий жебрак у шинку «Чотири собаки». Ох і хотілося йому гепнути мене головою об землю й бити, бити, поки я не гігну...

За те, що зганьбила його перед Обероном... За те, що я – нездара, дурепа, і він нічому не зможе мене навчити – ніколи-ніколи... А Оберон *звелів мене навчити*. А Гарольд не може, бо я – тупа, як валянок. А король *звелів*. А Гарольд не може, бо я дурна, як довбня... А Оберон же *звелів!* І це замкнуте коло, із нього нема виходу...

Я злякалася, адже він маг, хоча й молодий. І я не знаю напевне, чи вміє він убивати поглядом. Якщо вміє – мені точно гаплик...

І, ні про що не думаючи, а тільки бажаючи врятуватися, я провела рукою перед його обличчям і прошепотіла:

– Зло не має влади...

Так, ніби стерла пилюку зі скла (насправді, звичайно, ніякого скла між нами не було). Проте обличчя Гарольда враз змінилося, проясніло. Він перестав свердлити мене очима й закліпав, як від яскравого світла. І майже відразу випустив.

Я швиденько відповзла убік. Озирнулася: чи не бачив хтось? Може, прийдуть, у разі чого, на допомогу?

Гарольд стояв і дивився на мене, наче вперше бачив. Дивився, дивився...

– У тебе є магичні здібності... – ворухнув самими губами.

Обернувся й кудись поплентався.

* * *

Годині о п'ятій вечора (час я визначала навмання), коли сонце було ще високо, сурма на чолі колони зіграла сигнал, якого я раніше не чула. (Виявляється, він означав бурю, що насувалася.)

Почалася метушня.

Посеред чистого поля розташували по колу вози й карети. У центрі зібрали людей і коней, спорудили навіси. Я бачила, як Оберон на своєму драконоконі об'їжджає табір, і навершя його білого посоха було спрямоване то в землю, то в низьке нависле небо, що швидко темніло.

Мимо нас із Гарольдом пройшов принц. Він усміхнувся мені:

– Ліно, якщо ввечері занудьгуєте й захочете поспілкуватися... Ми з придворними дамами будемо у великому шатрі. Заходьте без церемоній.

Я кивнула, не дивлячись на Гарольда.

Стемніло дуже рано. Налетів вітер. Хмари повзли такі чорні, так страшно закручувалися в смерчі, що лячно було й дивитися.

– Якщо ти збираєшся до великого шатра, – сказав Гарольд, – то краще йди зараз. А то потім змиє.

– А якщо не піду?

Гарольд помовчав.

– Тоді лізьмо під віз. Моя мати нам дасть вечеряти.

Він усе ще дивився кудись убік. З обіду – з тієї миті, коли проявилися мої магічні здібності, він не наважувався поглянути мені в очі.

– Ну, тоді полізли, – сказала я невпевнено.

На землі під возом було не дуже чисто, зате розстелене сіно було м'яке й запашне. Справа й зліва звисали опущені борти, майже не пропускаючи вітер. Я так натомилася за цей день, що отак влягтися на м'якому сіні здавалося нечуваним королівським задоволенням.

Спалахи блискавок краями небо. Навіть під возом на якусь мить ставало ясно.

– Гарольде... А що Оберо... його величність робив? Навіщо це коло?

– Для захисту табору. Дощик промочить, проте ані блискавка, ані смерч, ані смирк – не проб'ються.

– А що таке смирк?

– *Ти не знаєш?*

Він не знущався. Він справді здивувався, як можна не знати таких простих речей.

– У нас же їх нема... – сказала я обережно. (Насправді я не була впевнена. Адже я не все на світі знаю. Можливо, у нас десь і є смирки.)

– Ну... це така тварюка – зароджується в грозовому фронті... Ти знаєш, що таке грозовий фронт?

– Вчили з географії.

– Ну... от... Насправді смирк – це як величезна цупка рука, на ній сто чи й більше щупальців, і всі вони переплетені. Падає з блискавкою й хапає людину отим клубком щупальців.

– І що? – запитала я напружено.

– І все. Уяви, що ти на сильному вітрі тримаєш попіл у жмені... Його розносить. Так само і з людиною.

Знову зблиснуло.

– Овва... – видихнула я приголомшено.

– Та не бійся... Тут їх мало. Вважай, майже нема. А от коли перетнемо кордон...

Ми помовчали. Уперішив дощ. Віз поскрипував, зверху сипався пісок – там хтось сидів під навісом, неголосно перемовлявся. Потім жіночий голос гукнув гучніше:

– Гарольде! Ви з Ліною кашу будете, що з обіду залишилася?

– І вино, – похмуро сказав Гарольд. – Гаряче.

– А я не п'ю вина... – пробурмотіла я тихенько.

– Нічого, ковтнеш трохи. Треба ж зігрітися...

– А мені не холодно...

Я сказала це й відразу ж почала тремтіти.

– Я зараз підігрію, – сказав Гарольд.

Він витягнув ніж, проколував у землі дірку, ввіткнув туди ніж лезом догори. Лезо спершу засвітилося білим, потім на очах почало червоніти. Від нього йшло неяскраве світло й

тепло, як від електричного обігрівача.

– Оце так... Навчиш?

Він так змінився на лиці, що я вмить пошкодувала про своє запитання.

Підняли борт повоза. Я побачила небо – сіро-чорне, і тонку веселкову плівку, як у мильної бульбашки, між нами й небом.

– Що це?

– Каша, – сказала привітна жінка, мати Гарольда, підсовуючи нам дерев'яну тацю з їжею. – І вино. І хлібчик. Їжте.

Борт знову опустився.

– Що це було? Таке... барвисте?

– Оберонів захист, – сказав Гарольд байдужкувато. – Він поставив видимий, щоб коні не боялися. Ну і для тебе, мабуть...

– Для мене?

– Ти ж його улюблениця, – заявив Гарольд несподівано сердито. Він узяв із таці кухоль з вином і відвернувся.

– І чому я у велике шатро не пішла? – мовила я сама до себе.

– То йди. Там принц із дамами. Іди...

Мені захотілося тут же вивернути йому на голову тарілку з кашею. Його жалієш, до нього виявляєш чуйність, а він...

– Ну що ти знову починаєш? Наче я винувата.

Він мовчав і сопів.

– Хочеш, я піду до Оберона й скажу, що ти – прекрасний

вчитель, а я просто тупа учениця? І тому не можу навчитися...

Раптом небо наче розколось, і жахливо завив вітер.

Вістря ножа перестало світитися. Під возом розлився морок.

– Ти ось що... – заграв жовнами Гарольд. – Ти... запам'ятай: це мені Оберон звелів тебе навчити. Отже, я або вивчу тебе, або здохну просто на уроці. Причому якщо я здохну – це означатиме, що я не впорався... І не здумай нічого казати його величності – інакше пожалкуєш!

Розділ восьмий

Кришталевий грот

На ранок я так задубіла під возом, що навіть зубами цокотіти не могла. Дуже до речі були б магичні вміння Гарольда. Та коли я поцікавилася, як мені зігрітися, він, такий же синій і змерзлий, порадив:

– Побігай.

І я почала намотувати кола по мокрій траві.

От дивовижна річ: удома я після такої ночі захворіла б на запалення легенів. А тут нічого – піднялося сонечко, я зігрілася і за весь день жодного разу навіть не чхнула. Оце справжні чари!

А ще: вдома я б нізащо не протрималася так довго в сідлі. А тут їдемо й їдемо, і хоч ноги, звичайно, болять (а місце, звідки вони ростуть – ще більше), проте якихось особливих поневірянь на мою долю не випало.

А дорога на третій день нашої подорожі була казкова. Караван то спускався в долину, то підіймався на вершину пагорба, і щоразу перед нами відкривалися то темний ліс із гострими верхівками, то озеро зі смарагдовою водою, то руїни міста – аж дух забивало. Ми з Гарольдом, як і раніше, трималися всередині колони. Оберон їхав попереду. Підвівшись у стременах, я могла бачити наверх його білого посоха.

Коли ми проїздили повз руїни, з-під каменя біля самої дороги метнулося щось зелене, схоже на обривок оксамитової ганчірки, злетіло на висоту трьох людських зростів і зникло за руїнами міської стіни. Від несподіванки я натягнула повіддя так, що мій сірий коник аж заперхав.

– Що воно таке?

– Не зважай, – сказав Гарольд зневажливо. – Він просто літає.

– Хто? – я випросталася в сідлі. (Страх як не люблю, коли мене вважають боягузкою.)

– Хапавець.

– Хто-хто?!

– Ну, коли їх багато – кілька сотень – вони налітають на подорожнього зусібіч, обліплюють так, щоб не було й щілини, і... до побачення. Та коли він один – це просто дурня. Нехай літає.

– А ти звідки знаєш, що він один? І не полетів кликати на допомогу своїх родичів?!

Гарольд посміхнувся зверхньо – от, мовляв, які прості речі доводиться роз'яснювати.

– Сім'ю хапавців навіть посередній маг відстежує за три версти. От я, наприклад, можу. А якщо король повів сюди караван – як ти гадаєш, можна довіряти його величності?

Я насупилася. Справді, виходить, я не довіряю Оберонові...

– Учитися будемо? – запитала я, щоб стерти з обличчя

Гарольда поблажливо посмішку.

Вдалося навіть краще, ніж я очікувала. Він не просто перестав посміхатися – він перестав взагалі на мене дивитися. Одвернувся.

* * *

Пополудні ми піднялися ще на один гребінь – найвищий, і я аж заплющила очі.

Перед нами було... море! А вихід до моря – неглибока ущелина між двома давно зруйнованими хребтами. Правий був кам'яний. Лівий (я придивилася й ахнула!) справжнісінький хребет, як у зоологічному музеї! Кістяк якогось чудовиська, завбільшки як гора, лежав поблизу, порослий молодим ялинником.

– Гарольде! Що це?

– Так зване «Місто тисячі харчевень», – похвалився мій супутник, на якийсь час забувши про свій клопіт. – Ми тут зупинимося днів на два... Ох і наїмося всілякої смакоти!

Я простежила за його поглядом і дійсно побачила містечко біля моря – маленьке й чепурне, ніби споруджене з піску.

– Та ні, не це! Ось ці кістки, чиї вони?

– А-а-а, – Гарольд знизав плечима. – Ну, дракон упав і здох від старості. Останній, мабуть, дракон у цих землях... Слухай, я вже їсти хочу... А ти?

* * *

Кістяк дракона лежав головою до моря. Його череп височів над містом; у порожніх очницях вдень і вночі горіли вогні – сигнали для суден, що заблукали в морі. (Нізащо в світі не погодилася б тут жити – під таким страховиськом!)

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.